Fælles udtalelse fra Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse 2/2022 om forslag fra Europa-Parlamentet og Rådet om harmoniserede regler om fair adgang til og anvendelse af data (dataforordningen)

Vedtaget den 4. maj 2022.

Translations proofread by EDPB Members.
This language version has not yet been proofread.

Resumé

Med denne fælles udtalelse sigter Det Europæiske Databeskyttelsesråd (Databeskyttelsesrådet) og Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse (Den Europæiske Tilsynsførende) mod at henlede opmærksomheden på en række overordnede betænkeligheder med hensyn til forslaget til dataforordningen, og de opfordrer indtrængende medlovgiverne til at træffe afgørende foranstaltninger.

Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende bemærker, at forslaget vil finde anvendelse på en bred vifte af produkter og tjenesteydelser, herunder forbundne objekter ("tingenes internet"), medicinsk udstyr eller sundhedsudstyr og virtuelle assistenter. Visse produkter og tjenester kan endda behandle særlige kategorier af personoplysninger såsom helbredsoplysninger eller biometriske data. Da forslaget ikke udtrykkeligt udelukker visse typer data fra sit anvendelsesområde, kan data, der afslører meget følsomme oplysninger om enkeltpersoner, blive genstand for datadeling og -anvendelse i henhold til de regler, der er fastsat i forslaget.

Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende ser med tilfredshed på de bestræbelser, der er gjort for at sikre, at forslaget ikke berører den nuværende databeskyttelsesramme, men mener, at der er behov for yderligere sikkerhedsforanstaltninger for at undgå at forringe beskyttelsen af den grundlæggende ret til privatlivets fred og til beskyttelse af personoplysninger i praksis. For det første er der især behov for yderligere sikkerhedsforanstaltninger, da retten til at få adgang til, anvende og dele data i henhold til forslaget sandsynligvis vil omfatte andre enheder end de registrerede, herunder virksomheder, afhængigt af den ejendomsret, med hvilken enheden anvendes. For det andet er Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende dybt bekymrede over de bestemmelser i forslaget, der vedrører forpligtelsen til at stille data til rådighed for offentlige myndigheder og Unionens institutioner, agenturer eller organer i tilfælde af et "ekstraordinært behov". Endelig er Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende bekymrede for, at den tilsynsmekanisme, der indføres med forslaget, kan føre til et fragmenteret og usammenhængende tilsyn.

1. Retten til at få adgang til, anvende og dele data

For at begrænse risikoen for en fortolkning eller gennemførelse af forslaget, der kan påvirke eller underminere anvendelsen af den eksisterende databeskyttelseslovgivning, opfordrer Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende medlovgiveren til udtrykkeligt at præcisere, at databeskyttelseslovgivningen "har forrang" i tilfælde af konflikt med bestemmelserne i forslaget for så vidt angår behandling af personoplysninger.

For at fremme dataminimering bør produkter udformes på en sådan måde, at registrerede får mulighed for at anvende udstyr anonymt eller på den måde, der griber mindst muligt ind i privatlivets fred, uanset den ejendomsret, med hvilken enheden anvendes. Dataindehavere bør også så vidt muligt begrænse mængden af data, der forlader enheden (f.eks. ved at anonymisere data).

Desuden vil styrkelsen af retten til dataportabilitet, der er nævnt i betragtning 31 som et af målene med forslaget, for så vidt angår personoplysninger kræve en effektiv bemyndigelse af de registrerede for at give dem større kontrol over deres personoplysninger. Da definitionen af "bruger" omfatter juridiske personer, har dette i tilfælde af, at en virksomhed udøver denne ret, form af en kommerciel forpligtelse for producenten/dataindehaveren til at give virksomheder adgang til data og gøre det muligt at udnytte dem snarere end fysiske personers "ret" til at få adgang til og flytte deres personoplysninger. Begrebet "bruger" som omhandlet i forslaget giver kun lejlighedsvis enkeltpersoner ret til øget portabilitet afhængigt af den ejendomsret, med hvilken de anvender produktet eller den

tilknyttede tjenesteydelse (ejerskab, leje eller leasing) snarere end af deres forhold til oplysningerne om deres private brug af produktet eller tjenesteydelsen.

For at opnå en effektiv bemyndigelse af fysiske personer med hensyn til deres personoplysninger skal begrebet bruger i forslagets artikel 2, stk. 5, og i hele teksten derfor integreres og præciseres ved a) at tilføje "og de registrerede" i definitionen af brugere og b) at skelne klart mellem de situationer, hvor brugeren er den registrerede, og de situationer, hvor brugeren ikke er den registrerede.

Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende anbefaler desuden, at det præciseres, at hvis brugeren ikke er den registrerede, må personoplysninger, der er genereret ved brug af et produkt eller en relateret tjeneste, kun stilles til rådighed for brugeren i overensstemmelse med navnlig artikel 6 og 9 i GDPR og på betingelse af, at kravene i artikel 5, stk. 3, i e-databeskyttelsesdirektivet er opfyldt, hvis det er relevant. Lignende overvejelser gør sig gældende i forbindelse med at stille data til rådighed for tredjeparter efter anmodning fra en erhvervsbruger.

Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende understreger behovet for at sikre, at adgang til, anvendelse af og deling af personoplysninger for andre brugere end registrerede samt tredjeparter og dataindehavere bør finde sted i fuld overensstemmelse med alle bestemmelserne i GDPR, EUDPR og e-databeskyttelsesdirektivet, idet det bl.a. sikres, at de registrerede informeres om dataansvarliges adgang til deres personoplysninger, og de dataansvarliges udøvelse af deres rettigheder lettes. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende minder også om, at det er vigtigt at sikre, at enhver yderligere behandling af personoplysninger er i overensstemmelse med navnlig artikel 6, stk. 4, i GDPR og, navnlig i betragtning af muligheden for automatisk beslutningstagning, herunder profilering, med de relevante forpligtelser i henhold til artikel 22 i GDPR.

Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende anbefaler også, at der i forslaget medtages klare begrænsninger i anvendelsen af personoplysninger, der er genereret ved, at andre enheder end registrerede anvender et produkt eller en tjeneste, navnlig når de pågældende oplysninger sandsynligvis vil gøre det muligt at drage præcise konklusioner om deres privatliv eller på anden måde vil indebære en høj risiko for de berørte personers rettigheder og frihedsrettigheder. Den Europæiske Tilsynsførende og Databeskyttelsesrådet anbefaler navnlig, at der indføres klare begrænsninger med hensyn til anvendelse af personoplysninger, der er genereret ved brug af et produkt eller relaterede tjenester, til direkte markedsføring eller reklame, overvågning af medarbejdere, kreditvurdering eller fastlæggelse af berettigelse til sygeforsikring eller beregning eller ændring af forsikringspræmier. Denne anbefaling berører ikke eventuelle yderligere begrænsninger, der måtte være hensigtsmæssige, f.eks. for at beskytte sårbare personer, navnlig mindreårige, eller på grund af visse kategorier af oplysningers særlig følsomme karakter (f.eks. oplysninger om brugen af medicinsk udstyr eller biometriske data) og den beskyttelse, som EU-lovgivningen om databeskyttelse giver.

2. Forpligtelsen til at stille data til rådighed i tilfælde af et "ekstraordinært behov"

For så vidt angår forslagets kapitel V er Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende dybt betænkelige med hensyn til lovligheden, nødvendigheden og proportionaliteten af forpligtelsen til at stille data til rådighed for offentlige myndigheder og Unionens institutioner, agenturer eller organer i tilfælde af et "ekstraordinært behov".

Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende minder om, at enhver begrænsning af retten til personoplysninger skal være baseret på et retsgrundlag, der er tilstrækkeligt tilgængeligt og forudsigeligt og formuleret med tilstrækkelig præcision til, at enkeltpersoner kan forstå dets omfang. I overensstemmelse med nødvendigheds- og proportionalitetsprincippet skal retsgrundlaget også fastlægge omfanget af de kompetente

myndigheders beføjelser og måden, hvorpå de udøver disse beføjelser, og være ledsaget af tilstrækkelige garantier til at beskytte enkeltpersoner mod vilkårlige indgreb.

Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende bemærker, at de omstændigheder, der begrunder adgangen, ikke er snævert definerede, og finder det nødvendigt for lovgiveren at definere hypoteserne om nødsituationer eller ekstraordinære behov meget strengere. Desuden mener Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende, at visse offentlige organer og Unionens institutioner, agenturer og organer bør udelukkes fra anvendelsesområdet for kapitel V som sådan og kun bør kunne forpligte dataindehavere til at stille data til rådighed i overensstemmelse med de beføjelser, der er fastsat i sektorspecifik lovgivning.

3. Gennemførelse og håndhævelse

Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende fremhæver risikoen for praktiske problemer, der kan opstå som følge af udpegelsen af mere end én kompetent myndighed med ansvar for anvendelsen og håndhævelsen af forslaget. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende er alvorligt bekymrede for, at denne forvaltningsstruktur vil føre til kompleksitet og forvirring for både organisationer og registrerede samt til forskelle i reguleringstilgange i hele Unionen, hvilket vil påvirke sammenhængen i overvågningen og håndhævelsen.

Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende ser med tilfredshed på udpegelsen af datatilsynsmyndighederne som kompetente myndigheder med ansvar for at overvåge anvendelsen af forslaget for så vidt angår beskyttelse af personoplysninger, hvilket er vigtigt for at undgå uoverensstemmelser og mulige konflikter mellem bestemmelserne i forslaget og databeskyttelseslovgivningen og for at bevare den grundlæggende ret til beskyttelse af personoplysninger som fastsat i artikel 16 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) og artikel 8 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder.

Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende anmoder medlovgiverne om også at udpege nationale datatilsynsmyndigheder som koordinerende kompetente myndigheder i henhold til dette forslag. Datatilsynsmyndighederne har både juridisk og teknisk en unik ekspertise på området for overvågning af, at bestemmelserne overholdes i forbindelse med databehandling. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende er desuden af den opfattelse, at databeskyttelsesmyndighedernes rolle bør have forrang i forslagets forvaltningsstruktur, i betragtning af at GDPR finder anvendelse, når personoplysninger og andre data end personoplysninger i et datasæt er uløseligt forbundet.

Under hensyntagen til Den Europæiske Tilsynsførendes tilsynsrolle som databeskyttelsesmyndighed for Den Europæiske Unions institutioner, organer og agenturer og det forhold, at nogle af disse institutioner, organer og agenturer også kan fungere som bruger eller dataindehaver i henhold til dette forslag, anbefaler Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende, at der indføjes en henvisning til sidstnævnte som kompetent myndighed for tilsynet med hele forslaget, for så vidt som det vedrører Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer.

Indhold

1 Baggrund 6
2 Udtalelsens anvendelsesområde 7
3 Vurdering 7
3.1 Generelle bemærkninger 7
3.2 Forslagets samspil med EU's databeskyttelseslovgivning 9
3.3 Forslagets samspil med retsakten om digitale markeder og datastyringsforordningen 11
3.4 Almindelige bestemmelser (forslagets kapitel I) 13
3.4.1 Artikel 1: Genstand og anvendelsesområde 13
3.4.2 Artikel 2: Definitioner 13
3.5 Datadeling mellem virksomheder og forbrugere og mellem virksomheder (kapitel II i forslaget) 14
3.6 Forpligtelser for dataindehavere, der er retligt forpligtede til at stille data til rådighed, og vilkår vedrørende dataadgang og -anvendelse mellem virksomheder (kapitel III og IV i forslaget) 18
3.7 Offentlige myndigheders og Unionens institutioners, agenturers eller organers adgang til og anvendelse af data (kapitel V) 22
3.8 Beskyttelse af andre data end personoplysninger i internationale sammenhænge (kapitel VII i forslaget) 26
3.9 Gennemførelse og håndhævelse (kapitel IX i forslaget) 27

Det Europæiske Databeskyttelsesråd og Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse har —

under henvisning til artikel 42, stk. 2, i forordning 2018/1725 af 23. oktober 2018 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger i Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af forordning (EF) nr. 45/2001 og afgørelse nr. 1247/2002/EF og

under henvisning til EØS-aftalen, særlig bilag XI og protokol 37, som ændret ved afgørelse nr. 154/2018 truffet af Det Blandede EØS-Udvalg den 6. juli 2018 —

VEDTAGET FØLGENDE FÆLLES UDTALELSE

1 BAGGRUND

1. Forslaget til dataforordningen ("forslaget") vedtages i henhold til meddelelsen "En europæisk strategi for data" ("datastrategien")[1].

2. Det Europæiske Databeskyttelsesråd ("Databeskyttelsesrådet") og Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse ("EDPS") bemærker, at borgerne ifølge Kommissionen kun vil "*have tillid til og tage datadrevet innovation til sig, hvis de har tiltro til, at enhver deling af personoplysninger i EU er underlagt fuld overholdelse af EU's strenge databeskyttelsesregler*"[2].

3. Som anført i begrundelsen er den foreslåede dataforordning "*en vigtig søjle og det andet store initiativ, der bebudes som led i datastrategien. Forordningen bidrager navnlig til en tværsektoriel forvaltningsramme for adgang til og anvendelse af data ved hjælp af lovgivning vedrørende spørgsmål, der påvirker forholdet mellem aktører i dataøkonomien, med henblik på at skabe incitamenter til horisontal datadeling på tværs af sektorer*". Forslaget har følgende specifikke mål:

– "*Nemmere adgang til og anvendelse af data for forbrugere og virksomheder, samtidig med at incitamenterne til at investere i måder at skabe datadrevet værdi på bevares.*

– *Sikring af, at offentlige myndigheder og Unionens institutioner, agenturer og organer kan anvende data, som virksomheder er i besiddelse af, i visse tilfælde, hvor der er et ekstraordinært behov.*

– *Nemmere flytning mellem cloud- og edgetjenester.*

– *Indførelse af sikkerhedsforanstaltninger mod ulovlig dataoverførsel uden underretning fra cloudtjenesteudbyderens side.*

– *Udarbejdelse af interoperabilitetsstandarder for data, der skal genanvendes på tværs af sektorer*[3]*".*

[1] Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget, "En europæisk strategi for data", 19. februar 2020, COM(2020) 66 final.
[2] En europæisk strategi for data, indledning, s. 1.
[3] Begrundelse, s. 3.

2 UDTALELSENS ANVENDELSESOMRÅDE

4. Den 23. februar 2022 offentliggjorde Kommissionen forslaget til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om harmoniserede regler om fair adgang til og anvendelse af data ("dataforordningen") eller ("forslaget").

5. Den 23. februar 2022 anmodede Kommissionen om en fælles udtalelse fra Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse ("udtalelsen") på grundlag af artikel 42, stk. 2, i forordning (EU) 2018/1725 (EUDPR) om forslaget.

6. **Forslaget har særlig betydning for beskyttelsen af fysiske personers grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder med hensyn til behandlingen af personoplysninger. Udtalelsens anvendelsesområde er begrænset til de aspekter af forslaget, der vedrører og omfatter personoplysninger, hvilket udgør en af forslagets hovedsøjler.**

7. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende ser med tilfredshed på forslagets betragtning 7, hvor det udtrykkeligt nævnes, at forslaget supplerer og ikke berører EU-lovgivningen om databeskyttelse og beskyttelse af privatlivets fred, navnlig GDPR og e-databeskyttelsesdirektivet.

8. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende fremhæver, at **det er nødvendigt at sikre og opretholde respekten for og anvendelsen af EU-reglerne på området vedrørende beskyttelse af personoplysninger**. **Når der er tale om personoplysninger i forbindelse med forslaget, er det vigtigt helt at undgå enhver uoverensstemmelse og mulig konflikt med GDPR, e-databeskyttelsesdirektivet eller EUDPR i forslagets juridiske tekst**. Dette er ikke kun af hensyn til retssikkerheden, men også for at undgå, at forslaget direkte eller indirekte bringer de grundlæggende rettigheder til beskyttelse af privatlivets fred og beskyttelse af personoplysninger i fare som fastsat i artikel 7 og 8 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder ("chartret") og artikel 16 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde ("TEUF").

9. Da forslaget som nærmere forklaret i denne udtalelse giver anledning til flere betænkeligheder med hensyn til sikringen af de grundlæggende rettigheder til beskyttelse af privatlivets fred og beskyttelsen af personoplysninger, **er formålet med denne udtalelse ikke at opstille en udtømmende liste over alle spørgsmål eller altid at fremsætte alternative forslag til ordlyden**. I stedet **har udtalelsen til formål at behandle forslagets vigtigste kritikpunkter med hensyn til privatlivets fred og databeskyttelse**.

3 VURDERING

3.1 Generelle bemærkninger

10. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende anerkender målet om at frigøre potentialet i oplysninger, der kan udtrækkes fra data, for at opnå værdifuld viden om vigtige fælles værdier og fremme sundhed, videnskab, forskning og klimatiltag. Desuden fremhæver de, at GDPR allerede giver mulighed for dette for så vidt angår personoplysninger.

11. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende anerkender også betydningen af og glæder sig over målet om at give en mere effektiv ret til dataportabilitet med henblik på at lette innovation

og fremme konkurrencen og sætte forbrugere, der anvender produkter eller relaterede tjenester, i stand til på meningsfuld vis at kontrollere anvendelsen af de data, der genereres ved deres anvendelse af produktet eller den relaterede tjeneste[4].

12. Forslaget har til formål at fastsætte harmoniserede regler om at gøre data, der er genereret ved brug af et produkt eller en relateret tjeneste, tilgængelige for brugeren af det pågældende produkt eller den pågældende tjeneste og om dataindehavernes tilrådighedsstillelse af data for datamodtagere[5]. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende anerkender derfor, at forslagets planlagte anvendelsesområde ikke udelukkende vedrører personoplysninger, men i stedet vil finde anvendelse på både personoplysninger og andre data end personoplysninger, der er genereret ved brug af produkter eller tjenester i forslagets forstand.

13. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende bemærker imidlertid, at den styrkede ret til portabilitet vil omfatte **en bred vifte af produkter og tjenester, der kan afsløre meget følsomme oplysninger** om enkeltpersoner, herunder børn og andre sårbare kategorier af registrerede. Forslaget er udtrykkeligt rettet mod data genereret af tingenes internet og "kroppenes internet" (IoB), herunder køretøjer, husholdningsudstyr og forbrugsvarer samt medicinsk og sundhedsmæssigt udstyr.[6] De rettigheder og forpligtelser med hensyn til dataadgang, der indføres med forslaget, vil gælde for de data, som genereres af disse forbundne objekter. Som følge heraf kan oplysninger fra den registreredes mest private steder og omgivelser behandles, og det samme gælder meget følsomme helbredsoplysninger.

14. I forslaget skelnes der ikke mellem personoplysninger som defineret i artikel 4, stk. 1, i GDPR og andre data end personoplysninger ved fastlæggelsen af anvendelsesområdet for retten til adgang til, deling af og anvendelse af data. Desuden **vil retten til at få adgang til, anvende og dele data i henhold til forslaget i praksis sandsynligvis omfatte andre enheder end den registrerede**, herunder virksomheder, afhængigt af den ejendomsret, med hvilken produktet anvendes. De datadelingsrettigheder og -forpligtelser, som forslaget har til formål at indføre, skaber derfor en **betydelig risiko for, at personoplysninger indsamles, deles og anvendes uden den registreredes viden**, især hvis de ikke er specificeret i overensstemmelse med anbefalingerne i denne udtalelse, navnlig i tilfælde af, at en anden bruger end den registrerede udøver retten til dataportabilitet. Blandt eksempler på problematiske brugstilfælde kan nævnes brug af udstyr til sporing af produkter eller tjenester, der bæres eller anvendes af registrerede, som ikke er "brugere" i forslagets forstand.

15. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende er bekymrede over, at forslaget i sin nuværende ordlyd i vid udstrækning vil fremme en udvikling i retning af "kommercialisering" af personoplysninger, hvor disse blot betragtes som en handelsvare. Dette ville ikke blot underminere selve begrebet menneskelig værdighed og den menneskecentrerede tilgang, som EU ønsker at opretholde i sin datastrategi. Det ville også indebære en risiko for at undergrave retten til privatlivets fred og databeskyttelse som en grundlæggende rettighed[7].

16. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende anerkender og glæder sig over de bestræbelser, der er gjort for at sikre, at forslaget ikke berører de nuværende databeskyttelsesregler,

---

[4] Begrundelsen, s. 13.
[5] Forslagets artikel 1, stk. 1.
[6] Forslagets betragtning 14.
[7] Se i denne henseende også, s. 4.

der er fastsat i GDPR og e-databeskyttelsesdirektivet. Når det er sagt, mener Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende, at **der er behov for yderligere sikkerhedsforanstaltninger** for at undgå at forringe beskyttelsen af den grundlæggende ret til privatlivets fred og til beskyttelse af personoplysninger i praksis.

17. I resten af denne udtalelse fremsætter Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende anbefalinger til, hvordan de relevante principper, sikkerhedsforanstaltninger og forpligtelser på området for databeskyttelse kan gøres mere effektive i forslaget. I betragtning af den brede rækkevidde af de rettigheder og forpligtelser, der er fastsat i forslaget med hensyn til dataadgang, -anvendelse og -deling, er generelle henvisninger til GDPR ikke tilstrækkelige. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende mener, at der er behov for yderligere specifikationer, navnlig i tilfælde, hvor teksten i forslaget risikerer at give anledning til fejlfortolkning, hvis en mere fuldstændig henvisning til databeskyttelseslovgivningen (både GDPR og e-databeskyttelsesdirektivet) ikke udtrykkeligt fremhæves. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende mener, at der i mangel af sådanne specifikationer er en risiko for, at forslaget sænker beskyttelsesniveauet for registrerede, hvilket er i strid med Kommissionens erklærede mål.

18. Disse anbefalinger skyldes også det uklare omfang (med hensyn til personoplysninger og/eller andre data) af de i forslaget fastsatte rettigheder og forpligtelser til at få adgang til, dele og anvende data, som gælder for dataindehavere, brugere (som ikke er registrerede) og tredjeparter eller modtagere.

19. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende bemærker derfor, at forslaget i betragtning af, at den styrkede ret til portabilitet vil omfatte en bred vifte af produkter og tjenesteydelser, der kan afsløre meget følsomme oplysninger om enkeltpersoner, for ikke at undergrave beskyttelsesniveauet for personoplysninger udtrykkeligt og klart bør præcisere, at behandling af personoplysninger, der foretages af dataindehavere, brugere (som ikke er registrerede) og tredjeparter eller modtagere, skal være underlagt alle betingelser og regler i databeskyttelseslovgivningen[8].

3.2 Forslagets samspil med EU's databeskyttelseslovgivning

20. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende bemærker, at artikel 1, stk. 3, i forslaget præciserer, at "EU-lovgivningen om beskyttelse af personoplysninger, privatlivets fred og kommunikationshemmeligheden samt integriteten af terminaludstyr finder anvendelse på personoplysninger, der behandles i forbindelse med de rettigheder og forpligtelser, der er fastsat i denne forordning", og at forslaget "[ikke] berører [...] anvendelsen af EU-lovgivningen om beskyttelse af personoplysninger, navnlig forordning (EU) 2016/679 og direktiv 2002/58/EF, herunder tilsynsmyndighedernes beføjelser og kompetencer". Samme bestemmelse fastsætter, at "[for] så vidt angår de rettigheder, der er fastsat i denne forordnings kapitel II, supplerer bestemmelserne i denne forordning retten til dataportabilitet i henhold til artikel 20 i forordning (EU) 2016/679 i de tilfælde, hvor brugerne er registrerede med personoplysninger, der er omfattet af rettighederne og forpligtelserne i nævnte kapitel".

21. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende ser med stor tilfredshed på formålet med forslagets artikel 1, stk. 3, som er at sikre, at anvendelsen af eksisterende databeskyttelsesregler og -

[8] Se navnlig punkt 22 og fodnote 8 i udtalelsen.

principper ikke påvirkes eller undermineres. I sin erklæring om pakken om digitale tjenester og datastrategien [9] opfordrede Databeskyttelsesrådet Kommissionen til at sikre retssikkerhed og sammenhæng med den eksisterende databeskyttelsesramme. Databeskyttelsesrådet opfordrede navnlig Kommissionen til at sikre, at databeskyttelsesregler og -principper har forrang, når personoplysninger behandles.

22. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende noterer sig med tilfredshed, at kompromisteksten til forordningen om datastyring ("datastyringsforordningen") både i betragtningerne og den dispositive del udtrykkeligt fastslår, at i tilfælde af konflikt mellem bestemmelserne i datastyringsforordningen og EU-retten eller national lovgivning om beskyttelse af personoplysninger, der er vedtaget i overensstemmelse med EU-retten, bør sidstnævnte have forrang[10].

23. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende anbefaler kraftigt, at artikel 1, stk. 3, i forslaget ændres, så den bringes i overensstemmelse med ordlyden i datastyringsforordningen for at øge sammenhængen mellem forslaget, datastyringsforordningen og den eksisterende lovgivning om beskyttelse af personoplysninger. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende mener, at der bør indsættes en henvisning til forordning (EU) 2018/1725 EUDPR i artikel 1, stk. 3, og i betragtning 30[11].

24. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende mener, at denne udtrykkelige erklæring er nødvendig i lyset af de enheder, der kan nyde godt af retten til at få adgang til, anvende og dele data, der er genereret ved brug af produkter eller relaterede tjenester. Forslaget tildeler disse rettigheder til "brugeren", der defineres som "*en fysisk eller juridisk person, der ejer, lejer eller leaser et produkt eller modtager en tjenesteydelse*"[12]. I betragtning 18 præciseres det, at en bruger kan være en *virksomhed eller forbruger*, der har købt, lejet eller leaset produktet. Som følge heraf vil retten til at få adgang til, anvende og dele data i praksis sandsynligvis omfatte andre enheder end den registrerede, herunder virksomheder, afhængigt af den ejendomsret, med hvilken produktet anvendes[13].

25. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende anerkender, at andre enheder end den registrerede kan have en legitim grund til at få adgang til data, der er genereret ved brug af et produkt eller en relateret tjeneste. Samtidig mener Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende, at der også er en betydelig risiko for, at retten til at få adgang til, dele eller anvende data, der er genereret ved brug af et produkt eller en relateret tjeneste, kan udøves for uretmæssigt at gribe ind i registreredes rettigheder og frihedsrettigheder. For eksempel kan en arbejdsgiver, der har købt

---

[9] Databeskyttelsesrådets erklæring om pakken om digitale tjenester og datastrategien, 18. november 2021.

[10] Artikel 1, stk. 2a, og betragtning 3a i udkastet til forordning om europæisk datastyring (datastyringsforordningen) — tekst med forbehold af revision, december 2021, tilgængelig på

[11] Selv om artikel 1, stk. 2, litra d), i forslaget angiver, at denne forordning finder anvendelse på "*offentlige myndigheder og Unionens institutioner, agenturer eller organer, der anmoder dataindehavere om at stille data til rådighed, hvis der er et ekstraordinært behov for disse data med henblik på udførelse af en opgave i samfundets interesse, og de dataindehavere, der leverer disse data som følge af en sådan anmodning*" (dvs. EU-institutioner, -agenturer eller -organer, der fremsætter anmodninger i henhold til kapitel V), udelukker den ikke disse institutioner fra at være omfattet af begrebet "bruger" eller begrebet "modtager". Under alle omstændigheder bør enhver anmodning fra EU-institutioner, -agenturer og -organer også være i overensstemmelse med EUDPR (ud over de krav, der er fastsat i kapitel V).

[12] I forslagets artikel 2, stk. 5 nævnes "en tjenester", som bør rettes til entalsformen "en tjeneste" [rettelsen vedrører ikke den danske oversættelse].

[13] Se også forslagets betragtning 18.

virtuelle stemmestyrede assistenter og stillet dem til rådighed for sine ansatte, bruge adgangsretten til at få adgang til deres søgehistorik.

26. For at begrænse risikoen for en fortolkning eller gennemførelse af forslaget, der kan påvirke eller underminere anvendelsen af den eksisterende databeskyttelseslovgivning, opfordrer Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende lovgiveren til at styrke ordlyden af artikel 1, stk. 3, ved udtrykkeligt at præcisere, at databeskyttelseslovgivningen "**har forrang**" i tilfælde af konflikt med bestemmelserne i forslaget, for så vidt som der er tale om behandling af personoplysninger.

27. Endelig anbefaler Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende også, at der i forslagets artikel 3, 4, 5, 6 og 8 **klart skelnes** mellem registreredes ret til at få adgang til og anvende data, der er genereret ved deres egen brug af produkter eller relaterede tjenester, og andre aktørers eventuelle rettigheder eller forpligtelser. **Andre brugere end den registrerede bør kun have mulighed for** at få adgang til og dele vedkommendes personoplysninger, for så vidt som alle gældende databeskyttelsesprincipper og -regler tillader en sådan behandling af personoplysninger.[14].

28. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende ser f.eks. gerne en betragtning om, at opfyldelsen af en kontrakt i overensstemmelse med GDPR kun kan være et retligt grundlag for behandling af personoplysninger, hvis den registrerede er part, eller hvis der på den registreredes anmodning træffes foranstaltninger forud for indgåelsen af en kontrakt. Desuden bør det i denne betragtning også nævnes, at kravet om "nødvendighed" ikke er opfyldt ved blot at medtage en kontraktbestemmelse om behandling. Den dataansvarlige bør være i stand til at påvise, hvordan sagens væsentlige genstand for den specifikke kontrakt med den registrerede faktisk ikke kan opfyldes, hvis den specifikke behandling af de pågældende personoplysninger ikke forekommer[15].

3.3 Forslagets samspil med retsakten om digitale markeder og datastyringsforordningen

29. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende noterer sig, at forslaget har til formål at **supplere**[16] forslaget til en **retsakt om digitale markeder**[17] og datastyringsforordningen[18].

30. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende bemærker, at **virksomheder, der er udpeget som gatekeepere i henhold til retsakten om digitale markeder**, ikke er berettigede til at deltage i datadeling **som tredjeparter** i henhold til forslaget[19].

---

[14] For så vidt angår personoplysninger skal karakteren af den udvidede ret til dataportabilitet præciseres: Hvis en virksomhed udøver denne ret, vil dette dreje sig om producentens/dataindehaverens kommercielle forpligtelse til at give virksomheder adgang til data på alle betingelser og med alle begrænsninger i GDPR snarere end en "ret" til at portere og behandle personoplysninger.

[15] Databeskyttelsesrådets retningslinjer 2/2019 for behandling af personoplysninger i henhold til artikel 6, stk. 1, litra b), i GDPR i forbindelse med leveringen af onlinetjenester til registrerede, version 2.0, vedtaget den 8. oktober 2019.

[16] Forslagets begrundelse, s. 4 og 5.

[17] COM(2020)842 final.

[18] COM(2020) 767 final.

[19] Forslagets artikel 5, stk. 2. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende noterer sig også udelukkelsen fra anvendelsesområdet af den udvidede ret til portabilitet af data, der er genereret ved brug af produkter eller relaterede tjenester, som leveres af mikrovirksomheder eller små virksomheder i henhold til artikel 7, stk. 1.

31. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende bemærker, at forslaget **ikke præciserer samspillet med visse centrale bestemmelser i retsakten om digitale markeder** vedrørende datadeling, navnlig med artikel 6, stk. 1, litra h),[20] og artikel 6, stk. 1, litra i),[21] i retsakten om digitale markeder. I den henseende anbefaler Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende, at forslaget tilpasses den endelige tekst til retsakten om digitale markeder, som medlovgiverne er nået til enighed om.

32. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende mener navnlig, at visse begrænsninger med hensyn til **de typer data, der skal stilles til rådighed,** f.eks. oplysninger om søgning, klik og visning (fra onlinesøgninger) som omhandlet i artikel 6, stk. 1, litra j), i retsakten om digitale tjenester, der skal stilles til rådighed i anonymiseret form[22], også bør finde tilsvarende anvendelse i forbindelse med datadeling med relation til forespørgsler til virtuelle assistenter.

33. Under henvisning til datastyringsforordningen bemærker Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende, at forslaget indeholder **en anden definition** af begrebet "dataindehaver" end den, der findes i datastyringsforordningen[23], hvilket kan skabe retsusikkerhed Desuden bør definitionen af "dataindehaver" i forslaget præciseres yderligere[24].

34. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende mener, at den dispositive del af forslaget nærmere bør præcisere, om og på hvilke betingelser en "datamodtager"[25] kan være en "**udbyder af datadelingstjenester**" [26] (eller "dataformidlingstjeneste" [27]) som omhandlet i datastyringsforordningen. I betragtning 35 henvises der til det tilfælde, hvor tredjeparten *er* udbyder af en dataformidlingstjeneste som omhandlet i datastyringsforordningen, og det præciseres, at **datastyringsforordningens garantier for den registrerede finder anvendelse i dette tilfælde**. Substansen i forslagets betragtning 35 afspejles imidlertid ikke af en bestemmelse i forslagets dispositive del. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende anbefaler, at der **fastsættes specifikke garantier** for registrerede i datastyringsforordningen, som vil finde anvendelse på dataindehaveres datadeling til tredjeparter som formidlere i henhold til forslaget. I overensstemmelse med bemærkningerne i afsnit 3.2 bør forslaget desuden præcisere, at disse garantier **supplerer** dem,

---

[20] Artikel 6, stk. 1, litra h), i forslaget til retsakten om digitale markeder, som vil kræve, at bl.a. gatekeepere stiller værktøjer til rådighed for slutbrugerne for at lette udøvelsen af dataportabiliteti overensstemmelse med GDPR, herunder ved at give løbende adgang i realtid. Bemærk: På tidspunktet for udarbejdelsen, den 1. april 2022, er der endnu ikke nogen offentligt tilgængelig kopi af kompromisteksten (i modsætning til datastyringsforordningen).

[21] Artikel 6, stk. 1, litra i), i forslaget til retsakten om digitale markeder, som vil kræve, at gatekeepere kun skal give adgang til effektive og kontinuerlige realtidsdata af høj kvalitet og mulighed for at anvende aggregerede eller ikke-aggregerede data, hvis de er direkte forbundet med slutbrugerens anvendelse af de produkter eller tjenester, der tilbydes af den relevante erhvervsbruger gennem den relevante centrale platformstjeneste, og når slutbrugeren vælger en sådan deling med samtykke i henhold til GDPR.

[22] Se også Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelses udtalelse 2/2021 om forslaget til en forordning om digitale markeder af 10. februar 2021, punkt 32, s. 12, "*Gatekeeperen skal kunne påvise, at anonymiserede data for forespørgsler, klik og visninger er behørigt testet i forhold til mulige risici for reidentifikation.*"

[23] Forslaget indeholder en definition af "dataindehaver" i artikel 2, stk. 6. Samme findes i artikel 2, stk. 5, i forslaget til datastyringsforordningen.

[24] Det kan være nødvendigt at præcisere betydningen af formuleringen "*med det formål at kontrollere produktets og de relaterede tjenesters tekniske udformning*".

[25] Som defineret i forslagets artikel 2, stk. 7.

[26] "*Udbydere af dataformidlingstjenester*" i Rådets kompromistekst, LIMITE, 10. december 2021 [skal tjekkes, opdateres, hvis en offentlig udgave gøres tilgængelig]

[27] Se artikel 9 i forslaget til forordning om datastyring.

der er fastsat i GDPR samt i e-databeskyttelsesdirektivet[28], og navnlig i overensstemmelse med dette direktiv kravet om slutbrugerens samtykke til tredjepartens databehandling.

3.4 Almindelige bestemmelser (forslagets kapitel I)

3.4.1 Artikel 1: Genstand og anvendelsesområde

35. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende bemærker, at anvendelsesområdet som følge af brugen af meget generelle begreber såsom "produkt" og "relaterede tjenesteydelser" i forslagets artikel 1, stk. 1, er meget bredt, og at større klarhed vil være gavnlig[29].

36. I henhold til forslagets artikel 1, stk. 4, berører det ikke EU-retsakter og nationale retsakter, der indeholder bestemmelser om udveksling af, adgang til og anvendelse af data med henblik på at forebygge, efterforske, afsløre eller retsforfølge strafbare handlinger eller fuldbyrde strafferetlige sanktioner, herunder forordning (EU) 2021/784 og [forslagene om elektronisk bevismateriale [COM (2018) 225 og 226]], og det berører heller ikke de respektive bestemmelser i direktiv (EU) 2015/849 og forordning (EU) 2015/847. Endelig berøres medlemsstaternes beføjelser med hensyn til aktiviteter, der vedrører offentlig sikkerhed, forsvar, national sikkerhed, told- og skatteforvaltning samt borgernes sundhed og sikkerhed i overensstemmelse med EU-retten, heller ikke af forslaget.

37. Det er imidlertid uklart, om artikel 1, stk. 4, i forslaget indgår i noget relevant samspil med disse forordninger og dette direktiv. Når det fastslås, at forslaget ikke berører disse lovbestemmelser, betyder det ikke, at databehandlingsaktiviteter i henhold til forslaget ikke kan anvendes for så vidt angår bestemmelserne. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende anbefaler, at det mulige samspil med ovennævnte retlige rammer præciseres yderligere[30].

3.4.2 Artikel 2: Definitioner

38. Definitionen af "data" i forslagets artikel 2, stk. 1, kan, afhængigt af arten af de foreliggende oplysninger, også omfatte personoplysninger, hvilket indebærer, at reglerne i forslaget kan finde anvendelse som et supplement til GDPR. Termen data anvendes i forslaget uden skelnen mellem personoplysninger og andre data end personoplysninger, hvilket kan føre til forvirring. Når det f.eks. i betragtning 24 anføres, at dataindehaverne har mulighed for at anvende data, der er genereret af brugeren på grundlag af en kontraktlig aftale, præciseres det ikke, hvilken type data der henvises til. Hvis der i dette eksempel også henvises til personoplysninger, sikres der ikke opfyldelse af de forpligtelser, som dataansvarlige har i henhold til GDPR, og der kan derfor nemt forekomme fejlfortolkning.

39. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende anbefaler derfor medlovgiveren at supplere forslagets artikel 2 med en definition af "personoplysninger" (som defineret i GDPR) og "andre data end personoplysninger". Ligeledes anbefaler Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende at tilføje definitioner af "den registrerede" og "samtykke" i forslagets artikel 2, da disse udtryk ofte anvendes i forslaget og betragtningerne. I forslagets artikel 2, stk. 5, defineres "bruger"

[28] e-databeskyttelsesdirektivet: artikel 5, stk. 3.
[29] Se Artikel 29-gruppens udtalelse 8/2014 om den seneste udvikling på tingenes internet, vedtaget den 16. september 2014.
[30] Se også afsnit 3.7 i udtalelsen om offentlige organers og EU-institutioners, -agenturers og -organers adgang til og anvendelse af data i henhold til forslagets kapitel V.

som en fysisk eller juridisk person, der ejer, lejer eller leaser et produkt eller modtager en tjenesteydelse. Af hensyn til klarheden og for at opnå en effektiv bemyndigelse af fysiske personer med hensyn til deres personoplysninger anbefaler Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende at tilføje "og den registrerede" til denne definition (og medtage en definition af begrebet "den registrerede" som havende samme betydning som i GDPR) samt klart at skelne mellem de situationer, hvor brugeren er den registrerede, og situationer, hvor brugeren ikke er den registrerede.

3.5 Datadeling mellem virksomheder og forbrugere og mellem virksomheder (kapitel II i forslaget)

40. Forslagets kapitel II vedrører data, der er genereret ved brug af produkter eller relaterede tjenester. I forslaget defineres et "produkt" som "*en materiel løsøregenstand [...], som registrerer, genererer eller indsamler data vedrørende dens anvendelse eller omgivelser, og som er i stand til at kommunikere data via en offentligt tilgængelig elektronisk kommunikationstjeneste, og hvis primære funktion ikke er lagring og behandling af data*". En "relateret tjeneste" defineres som "*en digital tjeneste, herunder software, som er integreret i eller forbundet med et produkt på en sådan måde, at fraværet heraf ville forhindre produktet i at udføre en af sine funktioner*". Desuden præciseres det i forslagets artikel 7, stk. 2, at når der i forslaget henvises til produkter eller relaterede tjenester, omfatter en sådan henvisning også virtuelle assistenter[31], for så vidt som de bruges til at tilgå eller kontrollere et produkt eller en relateret tjeneste.

41. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende mener, at definitionen af termen "produkt" delvist overlapper **begrebet *"terminaludstyr"* [32] som omhandlet i artikel 5, stk. 3, i e-databeskyttelsesdirektivet.** I henhold til artikel 5, stk. 3, i e-databeskyttelsesdirektivet skal abonnenten eller brugeren give sit samtykke forud for lagring af oplysninger eller opnåelse af adgang til oplysninger, der allerede er lagret i en abonnents eller slutbrugers terminaludstyr, medmindre en sådan lagring eller adgang er strengt nødvendig for, at udbyderen af en informationssamfundstjeneste kan levere den tjeneste, som abonnenten eller brugeren udtrykkeligt har anmodet om. Desuden skal enhver behandling af personoplysninger i forbindelse med disse behandlingsaktiviteter, herunder behandling af personoplysninger, der er indhentet ved at tilgå oplysninger i terminaludstyr, også have et retsgrundlag i henhold til artikel 6 i GDPR for at være lovlig[33].

---

[31] Artikel 2, stk. 4, indeholder definitionen af virtuel assistent.

[32] I henhold til artikel 1, stk. 1, litra a), i Kommissionens direktiv 2008/63/EF af 20. juni 2008 om konkurrence på markederne for teleterminaludstyr omfatter "terminaludstyr" *"alt udstyr, der direkte eller indirekte er tilsluttet et offentligt telekommunikationsnets grænseflade med henblik på at transmittere, behandle eller modtage informationer"*.
vedrørende digitale stemmestyrede assistenter, version 2.0, vedtaget den 7. juli 2021, punkt 25: *"Smartphones, **smart-tv** og **lignende IoT-enheder** er **eksempler på terminaludstyr** i overensstemmelse med definitionen på "terminaludstyr". Selv om digitale stemmestyrede assistenter i sig selv er softwaretjenester, fungerer de altid ved hjælp af en fysisk enhed som for eksempel en intelligent højttaler eller et smart-tv. **Virtuelle stemmestyrede assistenter** anvender elektroniske kommunikationsnet til at få adgang til disse fysiske enheder, der udgør "terminaludstyr" i e-databeskyttelsesdirektivets forstand. Derfor finder bestemmelserne i artikel 5, stk. 3, i e-databeskyttelsesdirektivet anvendelse, når virtuelle stemmestyrede assistenter lagrer eller opnår adgang til oplysninger i den fysiske enhed, de er forbundet med*".

[33] En tilsvarende argumentation for så vidt angår opkoblede køretøjer fremgår af punkt 41 i Databeskyttelsesrådets "Retningslinjer 1/2020 om behandling af personoplysninger i forbindelse med opkoblede køretøjer og mobilitetsrelaterede anvendelser) ("Databeskyttelsesrådets retningslinjer 1/2020"). Se også Databeskyttelsesrådets udtalelse 5/2019 om

42. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende noterer sig med tilfredshed præciseringen i forslagets betragtning 15, som klart angiver, at produkter såsom personlige computere, servere, tablets og smartphones, kameraer, webkameraer, lydoptagelsessystemer og tekstscannere ikke bør være omfattet af forslaget. Når det er sagt, mener Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende, at forslagets artikel 2, stk. 2, definerer et "produkt" i sådanne (brede) vendinger, at ovennævnte udstyr faktisk kan falde ind under definitionen i forslagets dispositive del. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende finder det derfor nødvendigt at ændre definitionen af "produkt" for klart at udelukke produkter såsom personlige computere, servere, tablets og smartphones, kameraer, webkameraer, lydoptagelsessystemer og tekstscannere, også i forslagets dispositive bestemmelser[34].

43. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende bemærker med tilfredshed, at det i forslagets artikel 4, stk. 5, fastsættes, at, hvis brugeren ikke er en registreret person, må alle personoplysninger, der er genereret ved brug af et produkt eller en relateret tjeneste, kun stilles til rådighed af dataindehaveren for brugeren, hvis der er et gyldigt retsgrundlag i henhold til artikel 6, stk. 1, i forordning (EU) 2016/679, og, hvor det er relevant, betingelserne i artikel 9 i forordning (EU) 2016/679 er opfyldt. Da forslaget giver "brugere" (som omfatter andre enheder end registrerede) ret til at få adgang til og anvende data, der er genereret ved brug af produkter eller relaterede tjenester, mener Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende, at en sådan præcisering udgør en vigtig sikkerhedsforanstaltning. Da lovligheden af behandling af personoplysninger er reguleret af artikel 6 i GDPR som helhed, **anbefaler Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende imidlertid at erstatte henvisningen til artikel 6, stk. 1, i GDPR i forslagets artikel 4, stk. 5, med en henvisning til artikel 6 i GDPR som helhed og mere generelt til alle de betingelser, der er fastsat i databeskyttelseslovgivningen**. Da adgang til data, der er genereret ved brug af produkter eller relaterede tjenester, også kan omfatte adgang til oplysninger, som er lagret på en abonnents eller brugers terminaludstyr, anbefaler Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende desuden at præcisere, at dataindehaveren kun skal stille data til rådighed for brugeren under forudsætning af, at betingelserne i **artikel 5, stk. 3, i e-databeskyttelsesdirektivet** er opfyldt, hvis de er relevante.

44. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende minder om, at hvis der kræves samtykke i henhold til artikel 5, stk. 3, i e-databeskyttelsesdirektivet, vil samtykke i henhold til artikel 6 i GDPR højst sandsynligt udgøre et tilstrækkeligt retsgrundlag i forbindelse med enhver behandling af personoplysninger efter lagring af oplysninger eller opnåelse af adgang til oplysninger, der allerede er lagret i en abonnents eller brugers terminaludstyr[35].

45. Lignende overvejelser gør sig gældende for tilrådighedsstillelse af data for tredjeparter efter anmodning fra en erhvervsbruger i henhold til forslagets artikel 5, stk. 6. Desuden anbefaler Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende, at ordlyden i artikel 5, stk. 6, tilpasses

---

samspillet mellem e-databeskyttelsesdirektivet og GDPR, navnlig med hensyn til datatilsynsmyndighedernes kompetence, opgaver og beføjelser.

[34] Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende ønsker at understrege, at konstateringen af, at definitionen af "produkt" i forslaget delvist overlapper definitionen af "terminaludstyr" som omhandlet i artikel 5, stk. 3, i e-databeskyttelsesdirektivet, ikke bør forstås som en anbefaling om at revidere definitionen af "produkt" for at bringe den i overensstemmelse med definitionen af "terminaludstyr".

[35] Se Databeskyttelsesrådets "Guidelines 1/2020 on processing personal data in the context of connected vehicles and mobility related applications" (retningslinjer 1/2020 vedrørende behandling af personoplysninger i forbindelse med opkoblede køretøjer og mobilitetsrelaterede applikationer), punkt 27.

yderligere til forslagets artikel 4, stk. 5, ved at fastsætte, at data, der er genereret ved brug af et produkt eller en relateret tjeneste, kun skal stilles til rådighed "af dataindehaveren for tredjeparten", hvis alle betingelser og regler i databeskyttelseslovgivningen er opfyldt, navnlig hvis der er et gyldigt retsgrundlag i henhold til artikel 6, og hvis det er relevant, betingelserne i artikel 9 i GDPR og artikel 5, stk. 3, i e-databeskyttelsesdirektivet er opfyldt.

46. Som følge heraf understreger Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende behovet for at sikre, at **adgang til samt anvendelse og deling af personoplysninger for andre brugere end registrerede bør ske i fuld overensstemmelse med alle forpligtelserne i databeskyttelsesforordningen og e-databeskyttelsesdirektivet**, idet registrerede bl.a. skal underrettes om dataansvarliges adgang til deres personoplysninger, og dataansvarliges udøvelse af de registreredes rettigheder skal fremmes.

47. Under henvisning til navnlig forslagets **artikel 3, stk. 1,** og artikel 4, stk. (1), mener Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende, at produkter for at fremme **dataminimering** bør udformes på en sådan måde, at **de registrerede** (uanset den ejendomsret, med hvilken de anvender enheden) får mulighed for **at anvende de produkter, der er omfattet af forslaget, navnlig enheder til brug af "kroppenes internet" (IoB) eller tingenes internet ("IoT") anonymt** eller på den måde, som griber mindst muligt ind i privatlivets fred. Dataindehavere bør også så vidt muligt begrænse mængden af data, der forlader enheden (f.eks. ved at anonymisere data).[36] Forslaget bør klart præcisere dette aspekt for at styrke de registreredes kontrol med deres personoplysninger. **Artikel 3, stk. 2, litra a),** i forslaget, der omhandler forpligtelsen til at give brugeren oplysninger om typen og mængden af data, der sandsynligvis vil blive genereret ved anvendelsen af produktet, bør ikke fortolkes som en negativ indvirkning på dataminimeringsprincippet i GDPR. Endelig bemærker Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende, at det i artikel 3 klart bør angives, hvilken eller hvilke enheder der skal opfylde de forpligtelser, der er anført i artikel 3, stk. 1, og artikel 3, stk. 2, i forslaget. Af hensyn til retssikkerheden anbefaler Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende, at det tydeligt angives, hvilken eller hvilke enheder der er ansvarlige for hver af de anførte forpligtelser.

48. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende bemærker, at **begrænsningen af registreringen** af virksomheders tilgang til data i henhold til **artikel 4, stk. 2,** og af tredjeparters tilgang til data i henhold til forslagets **artikel 5, stk. 3,** ikke bør fortolkes som en negativ indvirkning på forpligtelserne i GDPR vedrørende personoplysningers sikkerhed og ansvarlighed. Disse bestemmelser bør klart præcisere dette vigtige aspekt.

49. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende bemærker også, at brugerens ret til at dele data med tredjeparter i henhold til forslagets **artikel 5, stk. 9,**[37] "[...] **ikke [må] krænke *andres* databeskyttelsesrettigheder**". I denne forbindelse understreger Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende behovet for at præcisere denne bestemmelses **anvendelsesområde** og betydning. For at sikre **overensstemmelse** med de registreredes rettigheder i henhold til artikel 20 i GDPR, som forslaget har til formål at supplere, anbefaler Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende desuden, at der i en betragtning anføres en række kriterier for **afvejning** af retten til

[36] Se Artikel 29-gruppens udtalelse 8/2014 om den seneste udvikling på tingenes internet, vedtaget den 16. september 2014.
[37] Artikel 4 i forslaget bør indeholde en lignende bestemmelse under henvisning til artikel 4, stk. 1.

portabilitet **med de databeskyttelsesmæssige betænkeligheder vedrørende andre personer**, som er fastsat i Databeskyttelsesrådets retningslinjer om dataportabilitet[38].

50. I forslagets **artikel 6** præciseres det, at en tredjepart kun behandler de data, som den har fået stillet til rådighed i henhold til artikel 5, til de formål og på de betingelser, der er aftalt med brugeren, og med forbehold af den registreredes rettigheder for så vidt angår personoplysninger, og sletter dataene, når de ikke længere er nødvendige til det aftalte formål. Desuden fastsættes det i artikel 6, stk. 2, litra b), at tredjeparten ikke må anvende data til profilering af registrerede, medmindre det er nødvendigt for at levere den tjeneste, som brugeren har anmodet om. Under hensyntagen til den situation, hvor brugeren er en anden enhed end den registrerede, minder Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende om, at det er vigtigt at sikre, at **enhver yderligere behandling af personoplysninger er i overensstemmelse med artikel 6, stk. 4, i GDPR og, under særlig hensyntagen til profileringsscenariet, med de relevante forpligtelser i henhold til artikel 22 i GDPR, hvor det er relevant**. I tilfælde af behandling af særlige kategorier af personoplysninger (f.eks. oplysninger om helbredsforhold eller seksuelle forhold) kræves der i princippet udtrykkeligt samtykke fra den registrerede, medmindre en anden undtagelse fra forbuddet i artikel 9 i GDPR kan påberåbes. Når artikel 5, stk. 3, i e-databeskyttelsesdirektivet finder anvendelse, bør oplysningerne kun behandles med abonnentens eller brugerens samtykke, medmindre det er strengt nødvendigt for at levere en informationssamfundstjeneste, som abonnenten eller brugeren udtrykkeligt har anmodet om[39].

51. Af hensyn til retssikkerheden og for at undgå en mulig fortolkning, hvorefter de relevante databeskyttelsesregler i forbindelse med tredjeparters forpligtelser til at behandle personoplysninger i henhold til forslagets artikel 6, stk. 1, kun er dem, der omhandler registreredes rettigheder (kapitel III i GDPR), som det også anbefales i punkt 43 og 45 i udtalelsen, anbefaler Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse at supplere ordlyden i artikel 6, stk. 1, hvor der henvises til GDPR med ordlyden "og med forbehold af den registreredes rettigheder for så vidt angår personoplysninger", og erstatte den med følgende: "og hvis alle betingelser og regler i databeskyttelseslovgivningen er opfyldt, navnlig hvis der er et gyldigt retsgrundlag i henhold til artikel 6 og, hvor det er relevant, betingelserne i artikel 9 i GDPR og artikel 5, stk. 3, i e-databeskyttelsesdirektivet er opfyldt og med forbehold af den registreredes rettigheder for så vidt angår personoplysninger".

52. Med hensyn til artikel 6, stk. 2, litra a), bifalder Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende forbuddet mod, at tredjeparten på nogen måde tvinger, vildleder eller manipulerer brugeren.[40] Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende ser også med tilfredshed på henvisningen til såkaldte "mørke mønstre" i forslagets betragtning 34. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende bemærker imidlertid, at de faktorer, der kan påvirke beslutningstagningen, kan være forskellige afhængigt af, om brugeren også er den registrerede eller ej. **Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende anbefaler derfor udtrykkeligt at anføre, at artikel 6, stk. 2, litra a), i forslaget forbyder enhver form for tvang, vildledning eller manipulation af registrerede** (uanset om brugeren også er den registrerede).

---

[38] Se Artikel 29-Gruppens retningslinjer for retten til dataportabilitet (godkendt af Databeskyttelsesrådet), s. 11-12.
[39] Se også Databeskyttelsesrådets retningslinjer for behandling af personoplysninger i forbindelse med opkoblede køretøjer og mobilitetsrelaterede applikationer, version 2.0, vedtaget den 9. marts 2021, punkt 15.
[40] Som anført i betragtning 34, hvor der henvises til såkaldte "mørke mønstre".

53. Lignende overvejelser gør sig gældende for så vidt angår artikel 6, stk. 2, litra b), i forslaget: Tredjeparten bør ikke have tilladelse til at anvende de oplysninger, som den modtager, til profilering af fysiske personer, medmindre det er nødvendigt for at levere den tjeneste, som den registrerede har anmodet om. Desuden mener Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende, at "den tjeneste", som tredjeparten skal levere efter anmodning fra brugeren (som kan være en anden enhed end den registrerede), ikke defineres i forslaget. Det er således muligt, at den pågældende "tjeneste" kan indebære et alvorligt indgreb i enkeltpersoners rettigheder og frihedsrettigheder eller på anden måde have en betydelig indvirkning på de berørte personer.

54. Derfor anbefaler Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende, at der i forslaget medtages klare begrænsninger i anvendelsen af personoplysninger, der er genereret ved, at andre enheder end den registrerede anvender et produkt eller en tjeneste (enten som "bruger", "dataindehaver" eller "tredjepart"), navnlig når de pågældende oplysninger sandsynligvis vil gøre det muligt at drage præcise konklusioner om deres privatliv eller på anden måde vil indebære en høj risiko for de berørte personers rettigheder og frihedsrettigheder.

55. Den Europæiske Tilsynsførende og Databeskyttelsesrådet anbefaler navnlig, at der indføres begrænsninger med hensyn til anvendelse af personoplysninger, der er genereret ved brug af et produkt eller relaterede tjenester med henblik på direkte markedsføring eller reklame, overvågning af medarbejdere, kreditvurdering eller fastlæggelse af berettigelse til sygeforsikring eller beregning eller ændring af forsikringspræmier. Denne anbefaling berører ikke eventuelle yderligere begrænsninger, der måtte være hensigtsmæssige, f.eks. for at beskytte sårbare personer, navnlig mindreårige, eller på grund af visse kategorier af oplysningers særligt følsomme karakter (f.eks. oplysninger om brugen af medicinsk udstyr) og den beskyttelse, som EU-lovgivningen om databeskyttelse giver.

56. Desuden minder Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende som et generelt princip om, at også tredjeparter som dataansvarlige er underlagt princippet om dataminimering, og at anonymiseringsteknikker skal anvendes, når det er muligt. Overholdelse af princippet om dataminimering er særlig vigtig i forbindelse med data, der kan afsløre intime aspekter af en persons privatliv[41].

3.6 Forpligtelser for dataindehavere, der er retligt forpligtede til at stille data til rådighed, og vilkår vedrørende dataadgang og -anvendelse mellem virksomheder (kapitel III og IV i forslaget)

57. Kapitel III omhandler de betingelser, bl.a. med hensyn til godtgørelse, i henhold til hvilke data stilles til rådighed, når en dataindehaver er forpligtet til at stille data til rådighed for en datamodtager, jf. kapitel II eller anden EU-lovgivning eller medlemsstatslovgivning.

[41] Se Databeskyttelsesrådets erklæring om pakken om digitale tjenester og datastrategien, der blev vedtaget den 18. november 2021, og hvori *betydningen af forpligtelsen til databeskyttelse gennem design og databeskyttelse gennem standardindstillinger, som er særlig relevant i forbindelse med "forbundne objekter" (f.eks. tingenes internet og "kroppenes internet") på grund af de betydelige risici for de berørte personers grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder* understreges.

58. I denne henseende indeholder artikel 8 i forslaget ingen bestemmelser om eller omtale af den registreredes rolle, da vilkårene og betingelserne for datadeling skal fastsættes i en aftale mellem dataindehaveren og datamodtageren. I tilfælde, hvor brugeren er en anden enhed end den registrerede, er sidstnævnte ikke en del af kontrakten i henhold til forslaget. Dette indebærer en risiko for, at databeskyttelsesrettighedernes effektivitet bringes i alvorlig fare. Yderligere risici i denne forbindelse kan stamme fra dataformidlingstjenester, som kan relatere data, der oprindeligt kan betragtes som ikkepersonlige, til specifikke registrerede[42].

59. Under alle omstændigheder understreger Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende, at retten til beskyttelse af personoplysninger, der er nedfældet i artikel 16, stk. 1, i TEUF og i chartrets artikel 8, som en rettighed, der er knyttet til enhver fysisk person, er umistelig og ikke kan fraviges ved nogen aftale mellem dataindehaveren og datamodtageren[43].

60. I henhold til forslagets artikel 8, stk. 3, må dataindehaveren ikke diskriminere mellem "sammenlignelige kategorier af datamodtagere", og i henhold til forslagets artikel 8, stk. 4, må dataindehaveren ikke stille data til rådighed med eneret for en datamodtager. Disse forpligtelser bør dog ikke undergrave de registreredes ret til informationsmæssig selvbestemmelse, som indebærer, at de har ret til at forskelsbehandle modtagerne af deres personoplysninger (navnlig når de giver deres samtykke til behandlingen, f.eks. hvis betingelserne i artikel 5, stk. 3, i e-databeskyttelsesdirektivet finder anvendelse, eller behandlingen er baseret på samtykke i henhold til artikel 6 i GDPR). Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende efterlyser derfor en ordlyd, der effektivt øger dataindehavernes og datamodtagernes overholdelse af GDPR. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende anbefaler navnlig, at præciseringen i betragtning 41 om, at disse forpligtelser ikke berører GDPR, medtages i selve teksten i artikel 8.

61. I henhold til artikel 9 i forslaget skal enhver godtgørelse, som dataindehaveren kræver af tredjeparter, være rimelig, og for SMV'er må den ikke overstige de omkostninger, der er forbundet med at stille dataene til rådighed, medmindre andet er fastsat i sektorlovgivningen.

62. Med hensyn til artikel 9 i forslaget om godtgørelse for at stille data til rådighed anbefaler Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende på det kraftigste, at enhver tvetydighed vedrørende de pengetransaktioner, der ledsager delingen af personoplysninger, fjernes. Ifølge betragtning 42 i forslaget *bør* retten til at kræve godtgørelse for at stille data til rådighed for tredjeparter "*ikke forstås som betaling for selve dataene, men for mikrovirksomheder og SMV'ers vedkommende for de omkostninger og investeringer, der er nødvendige for at stille dataene til rådighed*". Sammenholdt med betragtning 46 synes dette udsagn dog derimod at antyde, at dataindehaverens ret til at fastsætte en "rimelig godtgørelse", som tredjeparter skal betale, kan betragtes som et incitament til at tjene penge på personoplysninger, når der er tale om datadeling mellem store virksomheder, eller når dataindehaveren er en lille eller mellemstor virksomhed, og datamodtageren er en stor virksomhed.

---

[42] Jo mere andre data end personoplysninger kombineres med andre tilgængelige oplysninger, desto større er risikoen for genidentifikation for de registrerede. Se EDPB-EDPS Joint Opinion 03/2021 on the Proposal for a regulation of the European Parliament and of the Council on European data governance (Data Governance Act) (den fælles udtalelse fra Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse 03/2021 om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om europæisk datastyring), s. 16.

[43] Se Databeskyttelsesrådets erklæring om pakken om digitale tjenester og datastrategien, der blev vedtaget den 18. november 2021, s. 6.

63. I denne henseende gentager Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende, at databeskyttelse er en grundlæggende rettighed, der er sikret ved chartrets artikel 8, og at personoplysninger ikke kan betragtes som en handelsvare.

64. I tilfælde, hvor parterne er uenige om vilkårene og betingelserne for at stille data til rådighed, omfatter forslaget alternative metoder til bilæggelse af tvister, der kan opstå mellem dataindehavere og datamodtagere. I henhold til forslagets artikel 10 kan parterne søge bistand fra tvistbilæggelsesorganer, der er certificeret af medlemsstaterne. Hvis personoplysninger stilles til rådighed for tredjeparter efter anmodning fra brugere, **som ikke er de registrerede**, vil sidstnævnte imidlertid være fuldstændig udelukket fra deltagelse i tvistbilæggelsesprocedurer vedrørende deling af deres personoplysninger mellem dataindehaveren og datamodtageren. I betragtning af de komplekse interaktioner og overlapninger mellem den registreredes rettigheder i henhold til GDPR og de rettigheder og forpligtelser, der er fastsat i forslaget, bør det desuden tages i betragtning, at parternes afgørelse om at indbringe en tvist for et tvistbilæggelsesorgan kan gribe ind i den registreredes ret til at indgive en klage til en tilsynsmyndighed.

65. Mere generelt anbefaler Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende på det kraftigste, at det klart anføres, at tvistbilæggelse i henhold til artikel 10 ikke griber ind i de registreredes rettigheder og de dataansvarliges databehandlerforpligtelser, der er fastsat i GDPR. Desuden skal artikel 10, stk. 5 og 9, ændres for at tage hensyn til, at de registrerede ikke må forhindres i at klage til en tilsynsmyndighed.

66. Forslaget tilskynder også dataindehaveren til at anvende passende tekniske beskyttelsesforanstaltninger, herunder intelligente kontrakter, for at forhindre uautoriseret adgang til dataene og sikre overholdelse af de rettigheder og forpligtelser, der følger af forslaget samt af de aftalte kontraktvilkår for tilrådighedsstillelse af data (artikel 11). I denne henseende bør det præciseres, hvordan intelligente kontrakter kan udgøre et middel til at give dataindehavere og datamodtagere tilstrækkelige garantier for, at uautoriseret videregivelse af eller adgang til de overførte data forhindres, og at de aftalte vilkår og betingelser for deling af disse data er opfyldt. For at sikre overensstemmelse med artikel 32 i GDPR understreger Den Europæiske Tilsynsførende og Databeskyttelsesrådet, at artikel 11, stk. 1, når der er tale om personoplysninger, skal indeholde en henvisning til forpligtelsen til at gennemføre passende tekniske og organisatoriske foranstaltninger for at sikre et sikkerhedsniveau, der er passende i forhold til risikoen ved behandlingen af personoplysninger.

67. Med hensyn til artikel 11, stk. 2, anbefaler Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende, at det klart anføres, at dataindehaverens tilladelse til at dele data, for så vidt angår personoplysninger, ikke kan erstatte kravet om et passende retsgrundlag i henhold til GDPR, eller at det alternativt præciseres, at denne tilladelse finder anvendelse i tilfælde af behandling af andre data end personoplysninger. Desuden skal samme stykke ændres for at fastslå, at en instruks fra dataindehaveren eller brugeren (som ikke nødvendigvis er den registrerede) om at destruere de data, der stilles til rådighed for datamodtagerne, og kopier heraf ikke må berøre den registreredes ret til at begrænse behandlingen i henhold til databeskyttelsesforordningens artikel 18.

68. Med hensyn til undtagelserne i artikel 11, stk. 3, bør forslaget præcisere, hvordan og af hvem de situationer, der er beskrevet i litra a) og b), kan anvendes. Desuden skal der i disse undtagelser ikke blot tages hensyn til dataindehaverens skade og interesser, men også primært til den skade, som de registrerede påføres, samt deres rettigheder og interesser med hensyn til deres ret til privatlivets fred

og databeskyttelse. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende anbefaler derfor, at der i artikel 11a indsættes et nyt stykke, der udtrykkeligt angiver, at stk. 2, litra b), finder anvendelse i tilfælde af, at de registrerede eller deres rettigheder og interesser kan lide skade.

69. Endelig antyder henvisningen i artikel 12, stk. 1, om, at dataindehaveren i henhold til forslagets artikel 5 er forpligtet til at stille data til rådighed efter anmodning fra en bruger, at forslaget, for så vidt angår personoplysninger, og på trods af hvad der anføres i betragtning 24, når brugeren er en anden enhed end den registrerede [44], kan fortolkes således, at det skaber et retsgrundlag for deling af personoplysninger i henhold til artikel 6, stk. 1, litra c), i GDPR. Der bør derfor tilføjes passende, specifikke og effektive garantier for beskyttelsen af registreredes rettigheder og interesser for så vidt angår personoplysninger, navnlig hvis brugeren ikke er den registrerede. I betragtning af de komplekse interaktioner og overlapninger mellem den registreredes rettigheder i henhold til GDPR og de rettigheder og forpligtelser, der er fastsat i forslaget, bør artikel 12, stk. 2, i forslaget ændres for at præcisere, at enhver kontraktbestemmelse i en aftale om datadeling mellem dataindehavere og datamodtagere, som til skade for de registrerede undergraver anvendelsen af deres ret til privatlivets fred og databeskyttelse, fraviger den eller ændrer sin virkning, ikke er bindende for den pågældende part.

70. I kapitel IV, artikel 13, i forslaget påpeger Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende, at "*et aftalevilkår er urimeligt, hvis det er af en sådan art, at dets anvendelse klart afviger fra god handelspraksis med hensyn til dataadgang og -anvendelse og er i modstrid med god tro og redelig handlemåde.*" Med hensyn til definitionernes overensstemmelse med GDPR er denne bestemmelse i lighed med ovenstående ikke tilstrækkelig klar, da begrebet personoplysninger eller andre data end personoplysninger eller blandede datasæt ikke er klart i hele teksten.

71. Adgang til og anvendelse af data udgør behandling af personoplysninger i henhold til artikel 4, stk. 2, i GDPR. Når behandlingen omfatter personoplysninger, finder databeskyttelsesforordningens forpligtelser for dataansvarlige og databehandlere derfor anvendelse. Det samme gælder i de tilfælde, hvor der er tale om blandede datasæt (dvs. både personoplysninger og andre data end personoplysninger).

72. Med henblik herpå opfordrer Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende medlovgiveren til i forslaget at præcisere de relevante krav og forpligtelser for dataansvarlige og databehandlere, når personoplysninger behandles på den måde, der er angivet i denne udtalelse[45].

---

[44] Betragtning 5 i forslaget, hvori det hedder, at sidstnævnte "[ikke] bør […] fortolkes således, at der ved den anerkendes eller skabes **et retsgrundlag for, at dataindehaveren kan** være i besiddelse af, have adgang til eller **behandle [personoplysninger/]data** ..." synes at være i strid med artikel 5 i forslaget, der fastsætter dataindehaverens forpligtelse til at stille data til rådighed efter anmodning fra en bruger, eftersom "behandling" af personoplysninger i henhold til definitionen i artikel 4, stk. 2, i GDPR omfatter enhver operation eller række af operationer, der udføres på personoplysninger eller en samling af personoplysninger, herunder "videregivelse ved transmission, formidling eller enhver anden form for overladelse ...". Hvis betragtning 5 vedrører dataindehaverens databehandling til egne formål, bør dette imidlertid præciseres.

[45] Jf. navnlig punkt 39-39 og 67 i denne udtalelse. Jf. også punkt 43, 45, 46 og 51 i denne udtalelse.

3.7 Offentlige myndigheders og Unionens institutioners, agenturers eller organers adgang til og anvendelse af data (kapitel V)

73. For så vidt angår "tilrådighedsstillelse af data" for offentlige myndigheder og Unionens institutioner, agenturer eller organer ("offentlige myndigheder") på baggrund af "et ekstraordinært behov" (kapitel V i forslaget) har Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende alvorlige betænkeligheder med hensyn til **lovligheden, nødvendigheden og proportionaliteten** af forpligtelsen til at stille data til rådighed for offentlige myndigheder og Unionens institutioner, agenturer eller organer.

74. Artikel 14 i forslaget fastsætter, at en dataindehaver (undtagelse for SMV'er) efter anmodning skal stille data til rådighed for en offentlig myndighed eller for Unionens institutioner, agenturer eller organer, **der påviser et ekstraordinært behov for at anvende de ønskede data**. Forslaget henviser ikke til lovgivningsmæssige foranstaltninger, der skal vedtages for at danne retsgrundlag for denne forpligtelse. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende bemærker, at forslagets artikel 1, stk. 2, litra d), henviser til en opgave, der udføres i samfundets interesse.[46] I samme retning henviser forslagets artikel 15, litra c), til en opgave, der udføres i offentlighedens interesse, "*som udtrykkeligt er fastsat ved lov*". Dette tyder på, at GDPR's artikel 6, stk. 1, litra c), i forslaget betragtes som retsgrundlag for den behandling, der foretages af de relevante offentlige myndigheder, EU-institutioner, -agenturer eller -organer. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende bemærker imidlertid, at hverken de relevante opgaver af offentlig interesse eller de offentlige organer, EU-institutioner, -agenturer eller -organer, der har fået til opgave at varetage disse opgaver af offentlig interesse, identificeres klart i forslaget. I stedet fastsætter forslaget en række betingelser, der vil medføre en retlig forpligtelse for dataindehaveren til at fremlægge personoplysninger.

75. I henhold til forslagets artikel 17, stk. 1, litra d), skal de offentlige myndigheder eller Unionens institutioner, agenturer eller organer, når de anmoder om oplysninger i henhold til artikel 14, stk. 1, i anmodningen angive **retsgrundlaget for at anmode om oplysningerne**. Af hensyn til retssikkerheden mener Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende, at artikel 17, stk. 1, litra d), bør præcisere, at anmodningen klart skal angive den retlige bestemmelse, der udtrykkeligt overdrager opgaven af offentlig interesse til den offentlige myndighed eller den/det af Unionens institutioner, agenturer eller organer, der fremsætter anmodningen.

76. Forslagets artikel 15 specificerer tre mulige alternative scenarier, hvor der anses at være et ekstraordinært behov for at anvende data. Med hensyn til artikel 15, litra a) og b), i forslaget mener Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende, at kravet "*udtrykkeligt fastsat ved lov*" bør medtages udtrykkeligt, da enhver begrænsning af retten til personoplysninger skal være "*fastsat ved lov*" (chartrets artikel 52, stk. 1, som bekræftet af EU-Domstolens konsoliderede retspraksis).

77. Eventuelle begrænsninger skal være baseret på et retsgrundlag, der er tilstrækkeligt **tilgængeligt og forudsigeligt** og formuleret med **tilstrækkelig præcision til, at enkeltpersoner kan forstå dets omfang**. I overensstemmelse med nødvendigheds- og proportionalitetsprincippet skal retsgrundlaget også fastlægge **omfanget** af de kompetente myndigheders beføjelser og **måden, hvorpå de udøver disse beføjelser**, og være ledsaget af tilstrækkelige garantier til at beskytte enkeltpersoner mod vilkårlige indgreb[47].

---

[46] Se også forslagets betragtning 5.
[47] Se bl.a. EU-Domstolen, C-175/20, "SS" SIA mod Valsts ieņēmumu dienests, ECLI:EU:C:2022:124, præmis 83.

78. På denne baggrund bemærker Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende for det første, at de **omstændigheder**, der retfærdiggør adgangen, ikke er snævert defineret. I forslaget omtales "**et ekstraordinært behov**", som ville berettige anmodningen om data vedrørende en "**offentlig nødsituation**" (som er bredt defineret [48]). Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende bemærker, at det i betragtning 57 præciseres, at spørgsmålet om, hvorvidt der foreligger en offentlig nødsituation, afgøres i henhold til de respektive procedurer i medlemsstaterne eller af relevante internationale organisationer. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende anbefaler, at denne vigtige præcisering medtages i forslagets dispositive del. Desuden mener Den Europæiske Tilsynsførende og Databeskyttelsesrådet, at det er **nødvendigt, at lovgiveren definerer hypoteserne om nødsituationer eller ekstraordinære behov meget mere stringent**. Definitionen af "offentlig nødsituation" i forslagets artikel 2, stk. 10, bør derfor ændres for mere klart at afgrænse de typer af situationer, der kan udgøre en offentlig nødsituation.

79. Scenariet i artikel 15, litra c), i forslaget omfatter faktisk to meget forskellige brugstilfælde. I det første gives der adgang til dataene for at opfylde en offentlig interesse, og i det andet gives der adgang til dataene for at mindske den administrative byrde. Med hensyn til det første brugstilfælde er en henvisning til, at manglen på tilgængelige data er til hinder for, at den offentlige myndighed kan udføre en specifik opgave i offentlighedens interesse, **særlig problematisk** i betragtning af kravet om "lovgivningens kvalitet" (herunder forudsigelighed), der giver mulighed for indgreb i grundlæggende rettigheder. Hvad angår det andet brugstilfælde, kan en **reduktion af den administrative byrde kun vanskeligt opveje indvirkningen på de berørte personers grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder**. Samtidig opfylder det ikke kravet om, at indgrebet i de grundlæggende rettigheder og friheder skal være nødvendigt. I denne henseende slår Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende navnlig til lyd for en mere eksplicit afgrænsning af de omstændigheder, hvorunder anmodningen kan fremsættes.

80. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende bemærker, at de **kategorier af personoplysninger**, som offentlige myndigheder skal have adgang til, ikke er udspecificeret i tilstrækkelig grad [49]. Forpligtelsen til at levere data kan imidlertid udvides til at omfatte personoplysninger fra enheder, der udgør tingenes internet [50] og "kroppenes internet". Sådanne oplysninger kan vedrøre særlige kategorier af personoplysninger og andre følsomme oplysninger om bl.a. placering, der vil gøre det muligt at drage intime slutninger om den registreredes liv.

81. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende bemærker også, at **garantierne for registrerede** ikke præciseres tilstrækkeligt i forslaget. Navnlig henviser forslagets artikel 17, stk. 2, litra c), (som vedrører **indholdet af den offentlige myndigheds anmodninger** om oplysninger) til respekten for dataindehaverens legitime mål, men ikke til risiciene for den registreredes rettigheder og frihedsrettigheder. I henhold til forslagets artikel 19, stk. 1, litra b), skal den offentlige myndighed, *der har modtaget oplysninger*, gennemføre tekniske og organisatoriske foranstaltninger, der sikrer de registreredes rettigheder og frihedsrettigheder. I denne forbindelse understreger

---

[48] I artikel 2, stk. 10, defineres en offentlig nødsituation som "*en ekstraordinær situation, der har negative virkninger for befolkningen i Unionen, en medlemsstat eller en del heraf, med risiko for alvorlige og varige følgevirkninger for levevilkårene, for den økonomiske stabilitet eller med risiko for en væsentlig forringelse af Unionens eller den eller de relevante medlemsstaters økonomiske aktiver*".

[49] Betragtning 56 henviser til "data, som en virksomhed er i besiddelse af".

[50] Betragtning 14.

Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende, at ovennævnte foranstaltninger først og fremmest skal træffes *på tidspunktet for indsamlingen* af data snarere end efter en dataoverførsel.

82. I forslagets artikel 17, stk. 2, litra d), præciseres det, at anmodningen så vidt muligt skal vedrøre *andre oplysninger end personoplysninger*. Denne garanti ledsages af bestemmelsen i artikel 18, stk. 5, i henhold til hvilken dataindehaveren, hvis anmodningen kræver videregivelse af personoplysninger, skal gøre en rimelig indsats for at pseudonymisere oplysningerne, for så vidt at anmodningen kan efterkommes med pseudonymiserede oplysninger. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende mener, at artikel 18, stk. 5, bør ændres, således at dataindehaveren er forpligtet til at pseudonymisere oplysningerne og ikke blot "gøre en rimelig indsats". Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende opfordrer derfor medlovgiveren til at slette ordlyden "gøre en rimelig indsats for at", da den synes at begrænse dataindehaverens forpligtelse, og minder om, at pseudonymisering mindsker risiciene for de registrerede ved at reducere mængden af behandlede personoplysninger og konsekvenserne af et eventuelt brud på datasikkerheden. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende anbefaler desuden, at medlovgiveren tager hensyn til, at dataindehaveren eventuelt skal gennemføre andre passende garantier i henhold til GDPR, navnlig passende tekniske og organisatoriske foranstaltninger, der sikrer minimering, integritet og fortrolighed, når der er tale om personoplysninger.

83. Mere generelt bemærker Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende, at den offentlige myndighed har **vide skønsbeføjelser**, når den anmoder om oplysninger i henhold til forslaget, da det er anmodningen (og ikke selve forslaget), der bl.a. præciserer følgende: hvilke oplysninger der kræves (artikel 17, stk. 1, litra a)), det "ekstraordinære behov" (litra b)), som kun i tilfælde af en offentlig nødsituation fastlægges efter fastlagte procedurer, formålet med anmodningen, den påtænkte anvendelse af de data, der anmodes om, og varigheden "af denne anvendelse" (litra c)).

84. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende mener, at forslaget mere **klart bør definere omfanget af den offentlige myndigheds beføjelse** til at beskytte enkeltpersoner mod vilkårlig indblanding og måden, hvorpå myndigheden udøver denne beføjelse.[51]. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende minder navnlig om, at den lovgivning, der udgør retsgrundlaget for de pågældende foranstaltninger, i henhold til EU-Domstolens retspraksis[52] skal fastsætte klare og præcise regler om **anvendelsesområdet for og anvendelsen af** den pågældende foranstaltning og indføre minimumsgarantier, således at de personer, hvis personoplysninger er berørt, har **tilstrækkelige garantier** for, at oplysningerne vil blive effektivt beskyttet mod risikoen for misbrug. I lovgivningen skal det navnlig angives, under hvilke omstændigheder og på hvilke betingelser der kan vedtages en foranstaltning om behandling af sådanne personoplysninger, hvorved det sikres, at indgrebet begrænses til det strengt nødvendige. Behovet for sådanne garantier er så meget desto større, når beskyttelsen af de særlige kategorier af personoplysninger er på spil.

---

[51] Se i denne henseende Den Europæiske Tilsynsførendes "EDPS Guidelines on assessing the proportionality of measures that limit the fundamental rights to privacy and to the protection of personal data" (retningslinjer for vurdering af proportionaliteten af foranstaltninger, der begrænser den grundlæggende ret til privatlivets fred og beskyttelse af personoplysninger), af 19. december 2019, hvori der bl.a. omtales garantier for underretning af den berørte person, bestemmelser om lagring af data i Den Europæiske Union, bestemmelser om uigenkaldelig tilintetgørelse af oplysningerne ved udløbet af opbevaringsperioden. Se også EU-Domstolen, C-175/20, "SS" SIA mod Valsts ieņēmumu dienests, ECLI:EU:C:2022:124, præmis 64 samt præmis 83 og 84.

[52] Se EU-Domstolen, C-623/17, Privacy International mod Secretary of State for Foreign and Commonwealth Affairs, ECLI:EU:C:2020:790, præmis 68.

85. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende bemærker endvidere, at offentlige myndigheder i henhold til artikel 17, stk. 3, i forslaget **ikke må stille data til rådighed for videreanvendelse som defineret i direktiv (EU) 2019/1024**. Artikel 17, stk. 4, giver dog mulighed for udveksling af data mellem offentlige myndigheder i forbindelse med udførelsen af de opgaver, der er omhandlet i artikel 15, eller deling af data med tredjeparter i tilfælde af, at offentlige myndigheder outsourcer "tekniske inspektioner eller andre funktioner". I betragtning af det brede anvendelsesområde for artikel 15 er begrænsningen af videreanvendelse af data, herunder personoplysninger, ikke defineret tilstrækkelig snævert. Desuden præciseres det i betragtning 65 i forslaget, at "*data, der stilles til rådighed for offentlige myndigheder og for Unionens institutioner, agenturer og organer på grundlag af et ekstraordinært behov, bør kun anvendes til det formål, hvortil de blev anmodet, medmindre den dataindehaver, der har gjort dataene tilgængelige, udtrykkeligt har indvilliget i, at dataene anvendes til andre formål*". For så vidt som anmodningen vedrører personoplysninger, minder Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende om, at enhver behandling til et andet formål end det, hvortil personoplysningerne er blevet indsamlet, vil være omfattet af artikel 6, stk. 4, i GDPR og/eller artikel 6 i EUDPR, uanset om dataindehaveren har givet sit samtykke hertil. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende anbefaler derfor, at de nævnte bestemmelser ændres i overensstemmelse hermed.

86. **Artikel 21** i forslaget vil gøre det muligt for offentlige myndigheder at videregive oplysningerne **til fysiske eller juridiske personer med henblik på at udføre forskning med relation til det formål, hvortil der blev anmodet om oplysningerne**. I betragtning af de pågældende datas potentielt følsomme karakter minder Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende om behovet for **passende garantier** i overensstemmelse med artikel 89 i GDPR og artikel 13 i EUDPR.

87. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende minder også om, at der som anført i Databeskyttelsesrådets erklæring om pakken om digitale tjenester og datastrategien "*bør lægges særlig vægt på garantierne for behandling med henblik på videnskabelig forskning, der sikrer lovlig, ansvarlig og etisk dataforvaltning, såsom* ***krav om sikkerhedsgodkendelse*** *af forskere, der vil få adgang til store mængder potentielt følsomme personoplysninger*"[53]. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende anbefaler, at disse krav indarbejdes i forslaget

88. Med hensyn til forslagets artikel 18 mener Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende, at henvisningen til "sektorlovgivningen" (definition af specifikke behov vedrørende tilgængeligheden af data i henhold til artikel 18, stk. 2) bør præciseres. En bestemt bemærkning vedrører artikel 18, stk. 6, der fastlægger kompetencen for den myndighed, som er omhandlet i artikel 31, bl.a. i tilfælde af indsigelser mod fuldbyrdelsen af anmodningen. Da den anmodende myndighed kan være en EU-institution, et EU-agentur eller et EU-organ, bør artikel 31 omfatte Den Europæiske Tilsynsførende og en henvisning til forordning (EU) 2018/1725. I denne bestemmelse bør det også anføres, at den registrerede skal underrettes om anmodningen, og at den registreredes (og ikke kun dataindehaveren) har mulighed for at anfægte anmodningen og ret til effektive retsmidler i forbindelse med anmodningen.

89. Med hensyn til forslagets artikel 19 bemærker Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende, at den brede definition af formål også udvander beskyttelsen i henhold til artikel 19,

[53] Databeskyttelsesrådets erklæring om pakken om digitale tjenester og datastrategien, der blev vedtaget den 18. november 2021, s. 7.

stk. 1, litra a). Desuden bør den dataopbevaringsperiode, der finder anvendelse afhængigt af formålet med databehandlingen, defineres klart fra starten.

90. I artikel 16, stk. 2, i forslaget præciseres det, at "rettighederne i henhold til dette kapitel *må ikke udøves* af offentlige myndigheder […] *med henblik på* forebyggelse, efterforskning, afsløring eller retsforfølgning af strafferetlige eller administrative overtrædelser eller fuldbyrdelse af strafferetlige sanktioner eller told- og skatteforvaltning. Dette kapitel *berører ikke* gældende EU-ret og national ret om forebyggelse, efterforskning, afsløring eller retsforfølgning af strafferetlige eller administrative overtrædelser eller fuldbyrdelse af strafferetlige eller administrative sanktioner eller om told- og skatteforvaltning" (fremhævelse tilføjet).

91. Indledningsvis bemærker Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende, at bestemmelsen i artikel 16, stk. 2, ikke er i overensstemmelse med artikel 1, stk. 4, hvori det præciseres, at forslaget i alle dets bestemmelser ikke berører en række databehandlingsaktiviteter og kompetencer, der delvist adskiller sig fra dem, som anføres i artikel 16, stk. 2. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende noterer sig desuden, at betragtning 60 i forslaget allerede bekræfter, at offentlige organer og Unionens institutioner, agenturer og organer bør *basere sig på deres beføjelser i henhold til sektorspecifik lovgivning* til at udføre deres opgaver inden for forebyggelse, efterforskning, afsløring eller retsforfølgning af strafferetlige og administrative overtrædelser, fuldbyrdelse af strafferetlige og administrative sanktioner samt indsamling af data til skatte- eller toldformål.

92. I betragtning af den særlige karakter og de mål, der kendetegner de offentlige organer og Unionens institutioner, agenturer og organer, som udfører sådanne opgaver af offentlig interesse, mener Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende imidlertid, at disse enheder bør udelukkes fra anvendelsesområdet for kapitel V som sådan. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende mener, at disse enheder *kun* bør kunne forpligte dataindehavere til at stille data til rådighed i overensstemmelse med de beføjelser, der udelukkende er fastsat i sektorspecifik lovgivning. Navnlig for så vidt angår Unionens institutioner, agenturer og organer anbefaler Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende desuden udtrykkeligt at udpege de enheder, der vil kunne anmode om data i overensstemmelse med kapitel V, under behørig hensyntagen til deres beføjelser som fastsat i retsakterne om deres oprettelse, i forslagets dispositive del.

93. Disse anbefalinger berører ikke behovet for i tilstrækkelig grad at præcisere den alt for brede definition af "offentlig nødsituation" i artikel 2, stk. 10, som ville berettige udøvelsen af beføjelsen til at få adgang til data.

3.8 Beskyttelse af andre data end personoplysninger i internationale sammenhænge (kapitel VII i forslaget)

94. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende ser med tilfredshed på forslagets bestemmelser om adgang til data, der er begrænset til kun at omfatte andre data end personoplysninger, og som synes at afspejle bestemmelserne i artikel 48 i GDPR. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende bemærker, at artikel 27 i det væsentlige primært vedrører anmodninger om adgang til data snarere end overførsler. Begrebet "overførsel" har en specifik betydning i henhold til GDPR, som indebærer forpligtelser til at opstille rammer for dem. For at undgå forvirring med hensyn til andre data end personoplysninger foreslår Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende kun at henvise til adgang og fjerne begrebet overførsel fra denne artikel.

95. Desuden ville det være nyttigt med en præcisering af samspillet mellem forslagets artikel 27, stk. 1, og artikel 27, stk. 2 og 3. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende ser med tilfredshed på erklæringen i artikel 27, stk. 1, som dækker enhver risiko for statslig adgang til andre data end personoplysninger, der kan skabe en konflikt med EU-retten eller den relevante medlemsstats nationale ret. Den sidste formulering i bestemmelsen "*uden at det berører stk. 2 eller 3*" bør imidlertid ændres for at gøre det klart, at foranstaltningerne i stk. 1 under alle omstændigheder skal træffes, selv om der ikke foretages nogen anmodning, dvs. uanset et tredjelands anmodning om adgang til data. Da oplysningerne om en anmodning ikke altid er tilgængelige, er det vigtigt at træffe foranstaltninger for at undgå en sådan mulighed for at få adgang. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende sætter også spørgsmålstegn ved, om ordet "rimelige" i stk. 1 ikke mindsker foranstaltningernes effekt. For at sikre, at foranstaltningerne er effektive, foreslår Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende at fjerne ordet "rimelige" eller erstatte det med et mere vægtigt ord som f.eks. "nødvendige".

96. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende bemærker endvidere, at udbydere af databehandlingstjenester, der modtager en afgørelse truffet af en domstol eller en administrativ myndighed i et tredjeland om at overføre eller give adgang til andre data end personoplysninger, som er lagret i Unionen, i henhold til forslagets artikel 27, stk. 3, kan anmode om en udtalelse fra kompetente myndigheder eller organer i henhold til forslaget for at fastslå, om de gældende adgangsbetingelser er opfyldt. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende ser med tilfredshed på denne bestemmelse, der kræver høring af den kompetente myndighed i konkrete sager. Konsekvenserne af den kompetente myndigheds udtalelse præciseres imidlertid ikke i bestemmelsen. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende foreslår derfor at tilføje følgende: "*Hvis de kompetente myndigheder i deres udtalelse konkluderer, at betingelserne ikke er opfyldt, navnlig fordi afgørelsen vedrører kommercielt følsomme oplysninger eller påvirker Unionens eller dens medlemsstaters interesser med hensyn til national sikkerhed eller forsvar, må modtageren ikke give adgang til oplysningerne*".

3.9 Gennemførelse og håndhævelse (kapitel IX i forslaget)

97. Som en generel bemærkning vedrørende bestemmelserne om forvaltning af denne forordning ønsker Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende at understrege de risici, der er forbundet med forslaget, som ikke harmoniserer tilsynet med anvendelsen af denne forordning blandt medlemsstaterne, ikke indeholder en europæisk sammenhængsmekanisme, der kan sikre en konsekvent anvendelse af forordningen i det indre marked, og heller ikke fastsætter harmoniserede sanktioner og dermed risikerer at indebære forumshopping.

98. Artikel 31 i forslaget fastsætter, at hver medlemsstat udpeger en eller flere kompetente myndigheder som ansvarlige for anvendelsen og håndhævelsen af dataretsakten, og at medlemsstaterne kan oprette en eller flere nye myndigheder eller forlade sig på eksisterende myndigheder. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende fremhæver risikoen for praktiske problemer, der kan opstå som følge af udpegelsen af mere end én kompetent myndighed med ansvar for anvendelsen og håndhævelsen af denne forordning. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende er alvorligt bekymrede for, at dette udkast til en forvaltningsstruktur vil føre til kompleksitet og forvirring for både organisationer og registrerede og til forskelle i reguleringstilgange i hele Unionen og dermed påvirke sammenhængen i overvågningen og håndhævelsen.

99. Med hensyn til sektormyndighederne er bestemmelsen i artikel 31, stk. 2, litra b), temmelig vag, og den giver ikke tilstrækkelig vejledning om ansvarsfordelingen mellem kompetente myndigheder, databeskyttelsesmyndigheder og sektormyndigheder i forbindelse med gennemførelsen af forslaget, hvilket øger risikoen for overlapning og beføjelseskonflikter. For eksempel præciseres den rolle, som varetages af de nationale myndigheder med ansvar for håndhævelse af forbrugerbeskyttelse (nævnt i betragtning 82 og artikel 36 og 37 i denne forordning), ikke i forslagets kapitel IX. De forskellige kompetente myndigheders beføjelser og opgaver bør defineres klart, navnlig med hensyn til håndhævelsen af de forskellige bestemmelser i forslaget. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende anbefaler f.eks., at medlovgiverne afgør, hvilken myndighed der skal være ansvarlig for anvendelsen og håndhævelsen af kapitel IV i forslaget om urimelige vilkår vedrørende dataadgang og -anvendelse mellem virksomheder. Desuden bør samspillet mellem forslagets forvaltningsmodel og modellerne i sektorlovgivningen (f.eks. med de kompetente myndigheder, der er oprettet ved forordningen om sundhedsdataområdet) gøres klarere og mere detaljeret for at sikre retssikkerheden og undgå forvirring.

100. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende ser med tilfredshed på udpegelsen af datatilsynsmyndigheder som kompetente myndigheder med ansvar for at overvåge anvendelsen af forslaget for så vidt angår beskyttelse af personoplysninger (artikel 31, stk. 2, litra a)). Denne udpegelse er vigtig for at undgå uoverensstemmelse og mulig konflikt mellem bestemmelserne i denne forordning og GDPR og for at bevare den grundlæggende ret til beskyttelse af personoplysninger som fastsat i artikel 16 i TEUF og chartrets artikel 8. Tilsynsmyndighederne tildeles dog denne kompetence, "*uden at det berører [denne artikels] stk. 1*". Det er uklart, hvordan en sådan bestemmelse kan påvirke datatilsynsmyndighedernes og sektormyndighedernes kompetence. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende opfordrer derfor medlovgiveren til at ændre denne bestemmelse for at fjerne enhver tvetydighed.

101. Desuden er det uklart, hvordan artikel 31, stk. 1, interagerer med forslagets artikel 31, stk. 4. Forslaget indeholder mange scenarier, som mangler klarhed. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende mener, at forslaget i sin nuværende udformning kan føre til beføjelseskonflikter, kompleksitet for organisationer og registrerede samt fragmenteret tilsyn mellem medlemsstaterne. Af klarhedshensyn anbefaler Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende derfor, at ordlyden "*uden at det berører denne artikels stk. 1*" slettes (artikel 31, stk. 2). Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende anbefaler også kraftigt medlovgiverne at præcisere artikel 31, stk. 1, og artikel 31, stk. 4, og fastsætte klare bestemmelser om udpegelse af kompetente databeskyttelsesmyndigheder, sektormyndigheder og koordinerende myndigheder, om fordelingen af ansvarsområder mellem disse myndigheder og om samarbejdsmekanismen. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende gør navnlig opmærksom på manglen på definerede beføjelser og opgaver for den koordinerende kompetente myndighed i forslaget og anbefaler, at medlovgiveren retter op på dette.

102. Artikel 31, stk. 3, i forslaget fastsætter medlemsstaternes forpligtelse til at sikre, at de respektive opgaver og beføjelser for de kompetente myndigheder, der er udpeget i henhold til samme artikels stk. 1, er klart definerede. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende bemærker, at mange af disse beføjelser og opgaver svarer til dem, der er tillagt datatilsynsmyndigheder i henhold til artikel 58 i GDPR. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende mener ikke desto mindre, at artikel 31, stk. 3, i forslaget ikke harmoniserer de kompetente myndigheders opgaver og beføjelser blandt medlemsstaterne, og at samspillet mellem denne bestemmelse og GDPR ikke er

klart. Det er desuden uklart, hvordan disse opgaver og beføjelser, der er anført i forslagets artikel 31, stk. 3, vil påvirke de opgaver og beføjelser, der udøves af datatilsynsmyndighederne, når de overvåger anvendelsen af denne forordning for så vidt angår beskyttelse af personoplysninger. Det kan udledes af artikel 31, stk. 2, litra a), at datatilsynsmyndighedernes opgaver og beføjelser skal være dem, der er fastsat i kapitel VI og VII i GDPR. Det er imidlertid uklart, om disse myndigheder skal tildeles nye opgaver og beføjelser ved forslaget, og — hvis dette er tilfældet — hvordan sidstnævnte vil interagere med de opgaver og beføjelser, som datatilsynsmyndighederne har fået tildelt i henhold til GDPR. For at sikre klarhed og konsekvens i overvågningen anbefaler Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende, at datatilsynsmyndighedernes rolle defineres klart i forbindelse med forslaget.

103. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende ser med tilfredshed på forslagets artikel 31, stk. 6, som fastsætter, at de kompetente myndigheder skal være fri for udefrakommende indflydelse og hverken søge eller modtage instrukser fra nogen anden enhed. For at præcisere og styrke denne bestemmelse anbefaler Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende udtrykkeligt at nævne de kompetente myndigheders uafhængige karakter i forslaget.

104. I forslagets artikel 32, stk. 1, står der: "Uden at det berører andre administrative klageadgange eller adgang til retsmidler, har fysiske og juridiske personer ret til at indgive klage individuelt eller, hvor det er relevant, kollektivt til den relevante kompetente myndighed i den medlemsstat, hvor vedkommende har sit sædvanlige opholdssted, arbejdssted eller forretningssted, hvis personen mener, at vedkommendes rettigheder i henhold til denne forordning er blevet krænket".

105. Retten til at indgive klage i henhold til artikel 32 kan give anledning til praktiske problemer, da det er uklart, hvordan fysiske eller juridiske personer vil afgøre, om der er tale om personoplysninger, og hvilken myndighed der er kompetent til at behandle deres klage. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende anbefaler kraftigt, at lovgiveren tilvejebringer en klar og præcis samarbejdsmekanisme for behandling af klager mellem kompetente myndigheder (dvs. datatilsynsmyndigheder, sektormyndigheder og koordinerende myndigheder) og etablerer en klar indgangsportal for klagere. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende mener, at artikel 32, stk. 2 og 3, er utilstrækkelige og at de ikke giver tilstrækkelige oplysninger til hverken klagere eller tilsynsmyndigheder. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende anbefaler, at de koordinerende myndigheder udpeges som indgangspunkt for alle klager vedrørende denne forordning og får til opgave at fordele klagerne til andre relevante myndigheder. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende anbefaler navnlig, at det udtrykkeligt nævnes, at kapitel VIII i GDPR ikke berøres af denne artikel.

106. Det er også uklart, hvordan denne bestemmelse vil spille sammen med den one-stop-shop-mekanisme, der er omhandlet i artikel 56 i GDPR og anvendes til grænseoverskridende behandling, for så vidt angår personoplysninger.

107. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende noterer sig endvidere, at der ikke findes specifikke bestemmelser om retten til effektive retsmidler for enhver berørt fysisk eller juridisk person med hensyn til undladelse af at reagere på en klage, der er indgivet til kompetente myndigheder, samt med hensyn til afgørelser truffet af kompetente myndigheder i henhold til dette forslag. Dette kan føre til parallelle og inkonsekvente ordninger for håndhævelse i henhold til GDPR (som sikrer adgang til effektive retsmidler) på den ene side og forslaget på den anden.

108. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende noterer sig, at betragtning 82 og artikel 36 og 37 i forslaget giver mulighed for at gøre brug af EU-forbrugerbeskyttelsesnetværket og muliggøre gruppesøgsmål ved at ændre bilagene til forordning (EU) 2017/2394 og direktiv (EU) 2020/1828. Det er uklart, hvordan og i hvilket omfang forbrugerbeskyttelsesnetværket vil interagere med den ret til at indgive en klage, som er omhandlet i denne artikel.

109. Med hensyn til artikel 33 bemærker Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende, at forslaget ikke harmoniserer sanktionerne for overtrædelser af forslaget (og heller ikke præciserer de overtrædelser, der skal sanktioneres, bøderne for overtrædelse af dets bestemmelser eller de myndigheder eller organer, der har kompetence til at anvende sådanne sanktioner). Det er f.eks. uklart, hvilken myndighed der i hvilket omfang vil være ansvarlig for håndhævelsen af artikel 5, stk. 2, som forbyder gatekeepere at fungere som tredjepart, som en bruger kan dele sine data med, og hvilke sanktioner der vil finde anvendelse. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende anbefaler, at medlovgiveren præciserer samspillet mellem forslaget og retsakten om digitale markeder for så vidt angår håndhævelsen af denne bestemmelse og de gældende sanktioner.

110. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende bemærker, at denne bestemmelse, der begrænser forslagets håndhævelse (muligheden for at pålægge harmoniserede sanktioner) og muligvis også giver anledning til forumshopping i jagten på den medlemsstat, der har de mest lempelige bestemmelser, er til skade for forslagets erklærede mål om at sikre retfærdighed i fordelingen af værdi fra data blandt aktører i dataøkonomien.

111. Med hensyn til artikel 34 anbefaler Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende, at Kommissionen hører førstnævnte, når den udvikler og anbefaler ikkebindende modeller for aftalevilkår for dataadgang og -anvendelse, for så vidt angår personoplysninger.

112. Endelig noterer Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende sig manglen på en europæisk samarbejdsramme i forslaget. I betragtning af forslagets indvirkning på tværs af medlemsstaterne og den omfattende grænseoverskridende behandling, der kan falde ind under denne forordnings anvendelsesområde, er det temmelig overraskende, at dette forslag ikke indeholder en klar europæisk samarbejdsmekanisme, der skal sikre, at bestemmelserne anvendes konsekvent i medlemsstaterne (navnlig med hensyn til behandling af klager og i lyset af den mulige inddragelse af forskellige kompetente sektormyndigheder). Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende bemærker, at forslagets artikel 31, stk. 3, litra f), er utilstrækkelig i denne henseende, og de anbefaler medlovgiveren at fastsætte klare regler for at lette samarbejdet mellem de forskellige involverede myndigheder.

113. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende bifalder udpegelsen af nationale databeskyttelsesmyndigheder som kompetente myndigheder med ansvar for at overvåge anvendelsen af forslaget for så vidt angår beskyttelse af personoplysninger og anmoder medlovgiverne om også at udpege nationale databeskyttelsesmyndigheder som koordinerende kompetente myndigheder i henhold til dette forslag.

114. Databeskyttelsesmyndighederne har både juridisk og teknisk set en unik ekspertise på området for overvågning af databehandlingens overensstemmelse, vejledning til digitale aktører og registrerede samt anvendelse af mekanismer til indbyrdes regulering, der sætter dem i centrum i det digitale reguleringsmiljø.

115. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse er desuden af den opfattelse, at databeskyttelsesmyndighedernes rolle bør have forrang i dette forslags forvaltningsstruktur, i betragtning af at GDPR finder anvendelse, når personoplysninger og andre data end personoplysninger i et datasæt er uløseligt forbundet. Medlovgiverne bør sikre, at denne forvaltningsstruktur afspejler udbredelsen af den grundlæggende ret til beskyttelse af personoplysninger, der er fastsat i artikel 16 i TEUF og artikel 8 i chartret, og opretholder databeskyttelsesmyndighedernes uafhængighed.

116. Udpegelsen af andre koordinerende kompetente myndigheder end databeskyttelsesmyndigheder kan påvirke konsekvensen i overvågningen af anvendelsen af bestemmelserne i GDPR og føre til reel kompleksitet for digitale aktører og registrerede.

117. Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende bemærker, at sidstnævnte kun nævnes i forslagets artikel 33, stk. 4, som henviser til sanktioner (for overtrædelser af bestemmelserne om offentlige organers adgang til oplysninger, kapitel V) og ikke er opført som en "kompetent myndighed" i forslagets artikel 31. Under hensyntagen til Den Europæiske Tilsynsførendes **tilsynsrolle** som databeskyttelsesmyndighed for Den Europæiske Unions institutioner, organer og agenturer og det forhold, at nogle af disse institutioner, organer og agenturer også kan fungere som bruger eller dataindehaver i henhold til dette forslag, anbefaler Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende, at der i artikel 31, stk. 2, litra a), indføjes **en henvisning til sidstnævnte som kompetent myndighed for tilsynet med hele forslaget, for så vidt som det vedrører Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer**. Desuden bør det præciseres, at artikel 62 i forordning (EU) 2018/1725 finder tilsvarende anvendelse, såfremt det er relevant.

Bruxelles, den 4. maj 2022

På vegne af Det Europæiske Databeskyttelsesråd	På vegne af Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse
Formanden	Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse

Vedtaget